

II. Rahatoimikamari.

Koska tärkeimmät Rahatoimikamarin käsittelemistä asioista ovat edellisessä osastossa mainitut, otetaan tähän ainoastaan seuraavat:

a) Kaupungin kiinteistöjä koskevia asioita.

Osittain Kaupunginvaltuuston antamain ja edellä kosketeltujen valtuutusten nojalla, osittain Rahatoimikamarille sen ohjesäännön mukaan kuuluvan virkavallan nojalla julkisella huutokaupalla myydä kaupungin omistamia käyttämättömiä tontteja möi Rahatoimikamari vuoden kuluessa allamainitut asuntotontit, joista, sittekun niistä määrätty lunastushinnat oli joko rahassa maksettu tahi suoritettu tonttiin kiinnitetyillä velkakirjoilla, Rahatoimikamari antoi kaupungin puolesta velkakirjat:

Tonttien
myynti.

Korttelin N:o	Tontin N:o	Katu	Ostaja	Tontin pinta-ala m ²	Yksikkö-hinta Smc.	Kauppahinta Smc.
149	12	Luotsin-	Lakitiedetten kandidaatti L. Hjelt .	1,142,625	—	22,200 —
126	16	Vuorimiehen-	Sementtityömies K. Suo	1,764,112	—	30,010 —
183	16	Meri-	Kansakoul. opett. W. Sippola erään perustettavan osuuskunnan puolesta	591,957	20	11,839 14
128	17	Pietarin-	Kirvesmies H. Lähde perustettavan osakeyhtiön puolesta	2,085,073	31	64,637 26
318	3	Kallion 4:s linja	Talonomistaja K. S. Julenius	1,742,850	12 50	21,785 63
297	4	Sirkus-	Rakennusmestari R. Jansson	3,116,417	29	90,376 09
297	6	Sn	Sama	1,541,235	25	38,530 87
297	4	Siltasaaren-	Sama	900,000	35	31,500 —
146	14	Laivasto-	Arkkitehti B. Granholm	1,160,250	—	50,000 —
331	33	It. Viertotie	Vuokraaja K. V. Lindqvist	1,394,000	14	19,516 —
297	2	Sirkus-	Asianajaja O. Studd „Siltalan Osakeyhtiön“ puolesta	820,000	50	41,000 —
355	7	Kristiinan-	Rakennusmestari V. Mikkola	1,007,000	12	12,084 —

			Lääket. tohtorit A. Törngren, W. Zilliacus, A. Krogius, G. A. Nordman, V. Lindberg, E. Sandelin, E. Cedercreutz ja E. Wasastjerna, joko avoimena tahi osakeyhtiönä.					
185	21	Laivurin-		540,230	18	—	9,724	14
185	23	S:n		540,230	18	—	9,724	14
185	25	S:n		614,478	22	—	13,518	52
349	16	Vaasan-	Kauppiaanleski A. Lindroos	1,755,000	10	—	17,550	—
313	16	Kallion 4:s linja	Ratsutilallinen S. Koskinen	1,736,246	13	—	22,571	20
155	17	Lapinlahden- (lisä-alue)	Ylioppilas A. Dahlström	1,497,573	15	—	22,463	60
147	11	L. Satama-	Rautatienvirkamies O. M. Mas- sinen	1,249,180	48	—	59,961	—
128	13	Pietarin-	Rakennus osakeyhtiö Vuori	1,803,755	22	—	39,682	66
190	11	Katajanokalla	Venäjän meriministeriö noin	3,050,000	15	—	45,750	—
284	7	Södervikin-	Osakeyhtiö „H:fors Sidenväfveri“ tu- levan kiinteistöosakeyhtiön puo- lesta	1,092,000	11	—	12,012	—
331	31	It. Viertotie	Maanviljelijä E. Mikkola	1,394,000	15	—	20,910	—
185	23	Pietarin-	Rouva Helena Wilenius	541,292	—	—	12,200	—
285	24	It. Viertotie	Kauppias J. C. Burmeisterin perill.	1,020,000	—	—	18,768	—
285	26	S:n	Sama	1,020,000	—	—	17,952	—
285	4	Hörnebergin-	Sama	918,000	—	—	14,045	40
285	3	Pääskysenpesän-	Sama	918,000	—	—	11,566	80
285	5	S:n	Sama	1,020,000	—	—	15,300	—
285	7	S:n	Sama	816,000	—	—	11,750	40
360	15	Vaasan-	Kauppias Johan Pelin	1,482,619	—	—	14,822	82
199	22	Huvilatie	Suomen taideyhdistys	3,764,000	10	50	39,522	—
321	11	Alppi-	Rakennusmestarit W. Taipale ja K. Forstadius	1,563,958	11	—	17,203	54

Kaupunginvaltuuston osaksi vuoden kuluessa, osaksi aikaisemmin tekemäin päätösten nojalla teki Rahatoimikamari vuokrasopimuksia kaupungille kuuluvasta maasta seuraavissa tapauksissa:

Vuokralle annettuja tontteja.

N:o kartalla	Tilan nimi	Pinta-ala m ²	Vuokramiehen nimi	Vuokra-aika päättyy	Pohjarero hl	Vuokran raha- vuokra Smk.
—	Dal, viljelyspalsta N:o 7	—	Puutarhuri I. Scholin ¹⁾ . . .	1908 joul. 31	—	200 —
—	S:n s:n N:o 9	—	Puutarhuri O. Rosenberg ²⁾ . .	1908 ” ”	}	V. 1904 150 —
—	S:n s:n N:o 10	—	Suomen Puutarhayhdistys ³⁾ .	1905 ” ”		1905— 1908 800 —
—	Kaavi, viljelyspalsta N:o 3	—	Apteekkari A. Lindström ⁴⁾ . .	1904 ” ”		250 —
—	Salli, viljelyspalsta N:o 1	—	Puutarhuri J. V. Frostell ⁵⁾ .	1904 ” ”	—	210 —
—	Savila, tonttipaikka	—	Puutarhuri W. Schosch- koff ⁶⁾	1908 ” ”	—	240 —
—	S:n läntinen vil- jelyspalsta N:o 5	—	{ Puutarhuri M. Rjäboff ⁷⁾ ja	1904 ” ”	—	580 —
—	S:n itäinen vilje- lyspalsta N:o 8	—		1908 ” ”	—	500 —
—	Katajanokan kaak- koisranta, varas- topaikka N:o 1	—	Sähköteknikko O. A. Blom- qvist ⁸⁾	1909 touk. 31	—	975 —
—	S:n s:n N:o 2	—	Kauppiaas A. Holmström ⁸⁾ . .	1909 ” ”	—	705 —
—	S:n s:n N:o 3	—	Kauppianeuvos V. Ek ⁸⁾ . . .	1909 ” ”	—	585 —
—	S:n s:n N:o 4	—	Sama ⁸⁾	1909 ” ”	—	565 —
—	S:n s:n N:o 5	—	Suomen Höyrylaiva O.-Y. ⁸⁾ .	1909 ” ”	—	575 —
—	S:n s:n N:o 6	—	Toimin. Chr. Jacobsen & Pojat ⁸⁾	1909 ” ”	—	460 —
—	S:n s:n N:o 7	—	Sama ⁸⁾	1909 ” ”	—	601 —
—	S:n s:n N:o 8	—	Sama ⁸⁾	1909 ” ”	—	521 —
—	S:n s:n N:o 9	—	Kauppiaas A. Pelander ⁸⁾ . . .	1909 ” ”	—	860 —

¹⁾ Rhkn pöytäk. 3 p. maalisk. 10 §. — ²⁾ S:n s:n 7 p. heinäk. 11 §. — ³⁾ S:n s:n 4 p. helmik. 3 §. — ⁴⁾ S:n s:n 21 p. tammik. 3 §. — ⁵⁾ S:n s:n 21 p. tammik. 3 §. — ⁶⁾ S:n s:n 18 p. helmik. 16 §. — ⁷⁾ S:n s:n 14 p. huhtik. 22 §. — ⁸⁾ S:n s:n 28 p. tammik. 1 §.

—	Katajanokan kaak-						
	koisranta, varas-						
	topaikka N:o 10	—	Toimin. Lars Krogus & Co ¹⁾	1909 touk. 31	—	905	—
—	S:n s:n N:o 11	—	Kauppias Julius Tallberg ¹⁾	1909 ” ”	—	600	—
—	S:n s:n N:o 12	—	Kauppias A. Pelander ¹⁾ . . .	1909 ” ”	—	500	—
—	S:n s:n N:o 13	—	Insinööri Hj. Londén ¹⁾ . . .	1909 ” ”	—	500	—
—	S:n s:n N:o 14	—	Suomen Høyrylaiva O.-Y. ¹⁾	1909 ” ”	—	470	—
—	S:n s:n N:o 15	—	Kauppias A. Pelander ¹⁾ . . .	1909 ” ”	—	305	—
—	Skällarn, saari	—	Hels. Työväen Pursiklubi ²⁾	1923 joul. 31	—	25	—
—	Södervik, varasto-						
	paikka N:o 1	—	Toiminimi T. & J. Salvesen ³⁾	1909 ” ”	—	336	—
—	S:n s:n N:o 2	—	Kauppias R. Hamfelt ³⁾ . . .	1909 ” ”	—	450	—
—	S:n s:n N:o 3	—	Sama ³⁾	1909 ” ”	—	450	—
—	S:n s:n N:o 4	—	Sama ³⁾	1909 ” ”	—	375	—
—	S:n s:n N:o 5	—	Sama ³⁾	1909 ” ”	—	375	—
—	Toivo, viljelysmaita						
	sekä tonttipaikka	—	Leskirouva O. Korelin ⁴⁾ . . .	1908 ” ”	—	710	—
—	S:n, etel. tontti-						
	paikka	—	Leskirouva W. Graschoff ⁵⁾ . .	1908 ” ”	—	400	—

Vuokra-ajan
pidentäminen.

Niinikään Valtuuston osaksi vuoden kuluessa osaksi aikaisemmin tekemäin päätösten nojalla myönnettiin pidentetty käyttö- tai vuokraoikeus seuraaviin tiloihin:

Tilan nimi	Vuokraaja	Pidentetty vuokraaika		Vuokra- maksu Mg.	Pohjare- ho rukkia
		mistä	mihin		
Mustikkamaa, va-					
rastopaikka N:o 4 a	Merimies K. Fagerlund ⁶⁾ . . .	—	1909 joul. 31	100	—
Surutoin, osa alu-					
etta	Maanviljelijä E. Mikkola ⁷⁾ . .	—	1909 maal. 28	218 55	—
Södervik, varasto-					
paikka N:o 6 alu-					
eella N:o 22 . . .	Kauppias J. A. Jansson ⁸⁾ . .	1905 tam. 1	1909 joul. 31	350	—
Toivo, pohjoinen					
tonttipaikka . . .	Leskirouva O. Korelin ⁹⁾ . . .	1905 ” ”	1908 ” ”	700	—
Vallgård, asunto-					
tontti N:o 1 a . .	Neiti I. Turunen ¹⁰⁾	—	1910 ” ”	350	—

¹⁾ Rhkn pöytäk. 28 p. tammik. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 14 p. tammik. 5 §. — ³⁾ S:n s:n 10 p. marrask. 1 §. — ⁴⁾ S:n s:n 15 p. jouluk. 1 §. — ⁵⁾ S:n s:n 1 p. jouluk. 33 §. — ⁶⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 7 §. — ⁷⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 6 §. — ⁸⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 5 §. — ⁹⁾ S:n s:n 17 p. marrask. 3 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 2 p. kesäk. 18 §.

Enemmän tilapäisenluontoisia vuokrasopimuksia kaupungille kuuluvista pienemmistä, osaksi viljelykseen, osaksi varastopaikoiksi y. m. soveltuvista paikoista teki Rahatoimikamari sitäpaitsi lyhemmäksi ajaksi seuraavissa tapauksissa:

tilapäisiä vuokrasopimuksia.

Vuokrapaikka	Vuokramiehen nimi	Vuokra-aika päättyy	Vuokra- maksu Ans.	Muist.
<i>Ratakatu</i> , varastopaikka	Yleisten rakennusten Ylihallitus ¹⁾	2 kuuk. irtis.	5 —	kuukaud.
<i>Lastenkatokatu</i> , hautakivien varastopaikka	Kuvanveistäjä R. Stigell ²⁾	2 " "	60 —	vuod.
<i>Berga</i> , palsta N:o 1 ent. tilalla	Leskirouva A. Garoff ³⁾	6 " "	800 —	"
<i>S:n s:n N:o 2 s:n</i>	Tohtori A. Elmgren ³⁾	6 " "	240 —	"
<i>S:n s:n N:o 3 s:n</i>	Huvilanomist. G. A. Korander ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 4 s:n</i>	Veturinkuljett. J. A. Walhelm ³⁾	6 " "	200 —	"
<i>S:n s:n N:o 5 s:n</i>	Leskirouva A. Ivanoff ³⁾	6 " "	200 —	"
<i>S:n s:n N:o 6 s:n</i>	Huvilanomist. P. Knopp ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 7 s:n</i>	Rouva A. Edberg ³⁾	6 " "	120 —	"
<i>S:n s:n N:o 8 s:n</i>	Leskirouva W. Werikoff ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 9 s:n</i>	Rautat. puuseppä A. J. Olander ³⁾	6 " "	65 —	"
<i>S:n s:n N:o 10 s:n</i>	Ent. kaup. A. A. F. Fagerström ³⁾	6 " "	200 —	"
<i>S:n s:n N:o 11 s:n</i>	F. L. Litoniuksen perill. ³⁾	6 " "	75 —	"
<i>S:n s:n N:o 12 s:n</i>	Maalari A. Idström ³⁾	6 " "	60 —	"
<i>S:n s:n N:o 13 a s:n</i>	Ent. lämmittäjä K. Korman ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 13 b s:n</i>	Tynnyrintekijä M. Mattsson ³⁾	6 " "	25 —	"
<i>S:n s:n N:o 14 s:n</i>	Ruukin työm. G. W. Linnell ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 16 s:n</i>	Leskirouva K. Visotski ³⁾	6 " "	100 —	"
<i>S:n s:n N:o 17 s:n</i>	Leskirouva A. Dickman ³⁾	6 " "	160 —	"
<i>S:n apteekintontti N:o 18 samalla tilalla</i>	Apteekkari Artemjeffin konkursipesä ⁴⁾	6 " "	600 —	"
<i>S:n palsta N:o 15 sekä läntinen viljelysryhmä</i>	Puutarhuri N. Matroff ³⁾	3 " "	900 —	"
<i>S:n eteläinen ryhmä s:n</i>	Puutarhurinleski A. Sokoloff ³⁾	3 " "	1,000 —	"

¹⁾ Rhkn pöytäk. 14 p. heinäk. 28 §. — ²⁾ S:n s:n 25 p. helmik. 7 §. — ³⁾ S:n s:n 15 p. jouluk. 19 §. — ⁴⁾ S:n s:n 15 p. jouluk. 20 §.

<i>Porvoonkatu</i> , kivenlouhimoksi osa tonttia N:o 33 kortt. N:o 378	Helsingin Kadunlaskijain Osakeyhtiö ¹⁾	2 kuuk. irtis.	10	—	vuod.
<i>Siltasaarenkatu</i> , varastopaikaksi ranta-alue tontin N:o 1 eteläpuol.	John Stenbergin Konepajan Osakeyhtiö ²⁾	6 " "	300	—	"
<i>Kaivopuisto</i> , virvoitusjuomakioskin paikka	Kauppias I. Jusslin ³⁾	6 " "	100	—	"
<i>Laaksokatu</i> , varastopaikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ⁴⁾ . .	{ tammik. 1 p. 1904—huht. 1 p. 1905	16	50	kerta kaikkiaan
<i>Tehtaankatu</i> , varastopaikka tontilla N:o 15 kortt. N:o 126	Sementtityömies K. Suo ⁵⁾	3 kuuk. irtis.	10	—	kuukaud.
<i>Fjälldal</i> , tonttipaikka kansakoulutalon vierellä	Työmestari G. A. Henelius ⁶⁾ . .	4 " "	40	—	vuod.
<i>S:n</i> , hiilien varastopaikka	Seppä A. F. Gadd ⁷⁾	2 " "	20	—	"
<i>Ruoholahti</i> , 2 ranta-alueetta varastopaikoiksi	Helsingin Puuseppätehdas Osakeyhtiö ⁸⁾	6 " "	{ 1,020 — 2:nä v. 1,380 —	—	"
<i>S:n</i> , varastopaikka rannalla	Perämies J. A. Björklöf ⁹⁾	6 " "	{ 1:nä v. 455 — Sitten 875 —	—	"
<i>Merisatama</i> , 2 aluetta varastopaikoiksi täytepaikalla	Helsingin Hüyryhalkosaha-o.y. ¹⁰⁾	2 " "	725	—	"
<i>S:n</i> , varastopaikka rakennustarpeita varten täytepaikalla	Rakennusmestari A. V. Åberg ¹¹⁾	6 " "	375	—	"
<i>Hakaniemenranta</i> , varastopaikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ¹²⁾ .	{ tammik. 1 p. 1904—huht. 1 p. 1905	19	50	kerta kaikkiaan
<i>Hakaniementori</i> , varastopaikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ¹³⁾ .	{ tammik. 1 p. 1904—huht. 1 p. 1905	23	50	"
<i>Janssonin viljelykset</i> , osia ent. tiluksesta	Ajuri A. Berndtson ¹⁴⁾	Kesällä 1904	20	—	etukäteon

¹⁾ Rhkn pöytäk. 30 p. kesäk. 3 §. — ²⁾ S:n s:n 25 p. elok. 21 §. — ³⁾ S:n s:n 26 p. toukok. 20 §. — ⁴⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ⁵⁾ S:n s:n 19 p. toukok. § 4. — ⁶⁾ S:n s:n 23 p. kesäk. 1 §. — ⁷⁾ S:n s:n 25 p. helmik. 5 §. — ⁸⁾ S:n s:n 3 p. maalisk. 19 §. — ⁹⁾ S:n s:n 25 p. helmik. 20 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 10 p. maalisk. 12 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 9 p. kesäk. 17 §. — ¹²⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ¹³⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 28 p. huhtik. 6 §.

<i>Kaavi</i> , viljelyspalsta N:o 3					
ent. huvilatilalla	Apteekkari A. Lindström ¹⁾ . . .	Vuod. 1905	250	—	kerta
<i>S:n</i> , viljelysmaa	Sama ²⁾	" " "	30	—	kaikkiaan
<i>Kampinmalmi</i> , kivenlou-	Helsingin Kadunlaskijain Osake-				
himo	yhdistys ³⁾	2 kuuk. irtis.	20	—	vuod.
<i>S:n</i> , varastopaikka	Rakennusmestarit O. Ahde och				
	G. A. Waltonen ⁴⁾	2 " "	90	—	"
<i>Kristiinankatu</i> , varasto-					
paikka tontilla N:o 5					
kortt. N:o 355	Rakennusmestari V. Mikkola ⁵⁾ .	2 " "	10	—	kuukaud.
<i>Toukola</i> , viljelymaaksi					
tontti N:o 4 3:ssa kortt.	Suutari K. E. Nordberg ⁶⁾ . . .	Toistaiseksi	25	—	vuod.
<i>Laivastokatu</i> , varastopaik-					
ka tontilla N:o 12	Arkkitehti B. Granholm ⁷⁾ . . .	5 kuukautta	50	—	kaikkiaan
<i>Meilansi</i> , alue	Apteekkari O. Durchman ⁸⁾ . . .	6 kuuk. irtis.	15	—	vuod.
<i>Rahapajanranta</i> , siirrett.					
työkaluvajan paikka	Stevadori F. G. Hedberg ⁹⁾ . . .	Toistaiseksi	50	—	"
<i>Näkinukuja</i> , varastopaikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ¹⁰⁾ .	{ tammik. 1 p.	85	—	kerta
<i>Pohjoissatama</i> , paikka va-		{ 1904—huht.			
laskalannäytäntölaiva		{ 1 p. 1905			haikkiaan
<i>Arethusaa</i> varten	Saks.alamainen Alvin Eggelin ¹¹⁾ .	{ 8 à 10	10	—	päivässä
<i>Tähtitornin</i> vuoret, vesi-		{ päivää			
kioski	Kauppia I. Juslin ¹²⁾	6 kuuk. irtis.	100	—	vuod.
<i>Palinin</i> alue, varasto-					
paikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ¹³⁾ .	{ tammik. 1 p.	20	—	kerta
<i>Roosanhuvi</i> , hevoshaka		{ 1904—hein.			
sekä 3 sarkaa		{ 1 p. 1905			kaikkiaan
<i>Punanotko</i> , alue	Tallimestari K. J. Löfgren ¹⁴⁾ . .	Kesällä 1904	105	—	vuod.
<i>Salli</i> , maapalsta N:o 2	Puutarhuri F. Sundsten ¹⁵⁾ . . .	2 kuuk. irtis.	10	—	kuukaud.
<i>Hietaniemi</i> , varastopaikka	Puutarhuri V. Frostell ¹⁶⁾ . . .	V. 1904	200	—	k. kaikk.
<i>Savila</i> , viljelysmaa	Kauppia V. R. Lindström ¹⁷⁾ . .	6 kuuk. irtis.	50	—	vuod.
	Puutarhurit M. Rjäboff ja V.				
	Kiriloff ¹⁸⁾	Vuod. 1904	160	—	k. kaikk.
<i>Katajanokka</i> , makasiinira-					
kennuksen paikka	Apulainen R. W. Snellman ¹⁹⁾ . .	Toistaiseksi.	5	—	kuukaud.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 24 p. marrask. 2 §. — ²⁾ S:n s:n 6 p. lokak. 16 §. — ³⁾ S:n s:n 29 p. syysk. 2 §. — ⁴⁾ S:n s:n 29 p. syysk. 6 §. — ⁵⁾ S:n s:n 1 p. syysk. 3 §. — ⁶⁾ S:n s:n 22 p. syysk. 19 §. — ⁷⁾ S:n s:n 17 p. maalisk. 13 §. — ⁸⁾ S:n s:n 13 p. lokak. 14 §. — ⁹⁾ S:n s:n 7 p. huhtik. 13 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 15 p. syysk. 2 §. — ¹²⁾ S:n s:n 14 p. tammik. 9 §. — ¹³⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 7 p. tammik. 1 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 24 p. maalisk. 11 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 23 p. kesäk. 2 §. — ¹⁷⁾ S:n s:n 14 p. huhtik. 3 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 6 p. lokak. 16 §. — ¹⁹⁾ S:n s:n 25 p. helmik. 43 §.

<i>Katajanokka</i> , varastopaikka makasiinitontin N:o 138 pohj. puol.	Osakeyhtiö G. F. Stockmann ¹⁾	6 kuuk. irtis.	120	—	vuod.
<i>Laivurinkatu</i> , varastopaikka tontilla N:o 19 kortt. N:o 185	Lääkärien sairaalaosakeyhtiö ²⁾	2 ” ”	10	—	kuukaud.
<i>Surutoin N:o 25b</i> , osa ent. tilaa	Vuokraaja K. W. Lindqvist ³⁾	6 ” ”	24	—	vuod.
<i>Surutoin</i> , peltö	Ajuri A. Berndtson ⁴⁾	Kesällä 1904	100	—	etukäteen
<i>Södernäs</i> , palsta N:o 1 tialla N:o 17	Toiminimi Aktiebolaget A. Parviainen & Co Osakeyhtiö ⁵⁾	6 kuuk. irtis.	508	—	vuod.
<i>Sörnäisten Rantatie</i> , alue Wilhonvuorenkadun varrella	Yhdistys „Puita köyhille“ ⁶⁾	6 ” ”	10	—	”
<i>S:n</i> , varastopaikka	Helsingin Asfalttiosakeyhtiö ⁷⁾	{ tammik. 1 p. 1904—huht. 1 p. 1905	14	50 k.	kaikk.
<i>Läntinen Braahenkatu</i> , kilouhimo kortt. N:o 364 tontilla N:o 10	Kivityömies K. Mattsson ⁸⁾	2 kuuk. irtis.	12	—	vuod.
<i>Länsiranta</i> , varastopaikka Pakkahuoneen pihalla	Stevadori F. G. Hedberg ⁹⁾	Toistaiseksi	25	—	kuukaud.
<i>Itä Daali</i> , maanvilj.palsta N:o 9	Puutarhuri O. Rosenberg ¹⁰⁾	{ 1904—1905 1905—1908	150 800	—	vuod.

Laidunmaan ja
heinäkorjuu-
oikeuden vuok-
ralle antaminen.

Yhteensä 190 markan maksua vastaan myönsi Rahatoimikamari 3 henkilölle oikeuden laidunmaaksi¹¹⁾ käyttää erinäisiä tähän soveltuvia maita sekä yhteensä 70 markasta 4 henkilölle heinäntekooikeuden¹²⁾ erinäisillä käyttämättömillä alueilla.

Luistinatorojen
paikkoja.

Ilmaiseksi myönsi Rahatoimikamari luvan kahdelle henkilölle tehdä jälle kaupungin satama-alueelle¹³⁾ luistinatoroja yleisön käytettäväksi.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 30 p. kesäk. 21 §. — ²⁾ S:n s:n 9 p. kesäk. 20 §. — ³⁾ S:n s:n 17 p. maalisk. 8 §. — ⁴⁾ S:n s:n 28 p. huhtik. 5 §. — ⁵⁾ S:n s:n 8 p. syysk. 18 §. — ⁶⁾ S:n s:n 14 p. heinäk. 13 §. — ⁷⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 8 §. — ⁸⁾ S:n s:n 1 p. jouluk. 2 §. — ⁹⁾ S:n s:n 11 p. helmik. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 7 p. heinäk. 11 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 28 p. tammik. 4 §, 19 p. toukok. 7 ja 8 §§. — ¹²⁾ S:n s:n 14 p. heinäk. 2 §, 21 p. heinäk. 5, 6 ja 8 §§. — ¹³⁾ S:n s:n 10 p. marrask. 3 § ja 15 p. jouluk. 5 §.

Vuoden kuluessa myönsi Rahatoimikamari 18 hakijalle 25 markan vuotuismaksua vastaan oikeuden toistaiseksi kaupungin mailla pystyttää 23 vaunua virvoitusjuomain ja hedelmäin myyntiä varten ¹⁾, sekä kahdelle henkilölle oikeuden 10 markan maksua vastaan pitää koreja hedelmäkauppaa varten ²⁾. Edelleen annettiin 12 varattomalle henkilölle lupa erinäisillä paikoilla kaupunkiin yhdistetyllä maalla maksutta pitää pienempiä kauppakojuja ³⁾ kahvin, virvoitusjuomain, hedelmäin y. m. myyntiä varten.

Paikkoja virvoitusjuoma- ja hedelmävau-
nuille sekä pie-
nemille kaup-
pakojuille.

Tehtyjen hakemusten ja esitetyn saantiselvityksen johdosta hyväksyi Rahatoimikamari ne vuokransiirrot, joiden kautta allamainitut henkilöt ennen määrätyn vuokra-ajan jälellä olevaksi osaksi olivat hankineet hallinto-oikeuden seuraaviin tiloihin:

Vuokraoikeuden
siirto.

Tilan nimi	Uusi haltija
<i>Alppikatu</i> , asutontti N:o 19 kortt. 324 <i>Kallio</i> :	Luterilainen Evankeliumiyhdistys ⁴⁾
Ensimmäinen linja tontti N:o 7	Neiti I. M. Lindroos ⁵⁾
Kolmas " " N:o 14	Talonomistaja J. F. Peltonen ⁶⁾
" " " N:o 27	Leskirouva E. W. Kjälström ⁷⁾
" " " N:o 30	Talonomistaja Hj. Bäcklund ⁸⁾
" " " N:o 33	Kauppia H. J. Ek ⁹⁾
Neljäs " " N:o 3	Maanviljelijä K. S. Julenius ¹⁰⁾
" " " N:o 26	Talonomistaja G. Gustafsson ¹¹⁾
" " " s:n	Maanviljelijä K. K. Hanén ¹²⁾
<i>Blekkholma</i> , eteläinen, tila N:o 101 . . .	"Klippan" in ravintolaosakeyhtiö ¹³⁾
<i>Siltasaari</i> , osa huvilapalstaa N:o 34 II Brogård	"Siltalan Osakeyhtiö" ¹⁴⁾
<i>Hermanninkaupunki I</i> :	
asutontti N:o 4 I:ssä korttelissa . .	Maanviljelijä J. Jussila ¹⁵⁾
" N:o 7 I:ssä " . .	Huvilanomistaja J. Hattberg ¹⁶⁾

¹⁾ Rhkn pöytäk. 21 p. tammik. 7 §, 10 p. maalisk. 2 §, 14 p. huhtik. 4 ja 5 §§, 21 p. huhtik. 3 ja 4 §§, 28 p. huhtik. 7 ja 8 §§, 5 p. toukok. 5 ja 7 §§, 13 p. toukok. 2 ja 3 §§, 19 p. toukok. 9 §, 26 p. toukok. 4 ja 5 §§, 14 p. heinäk. 3 §, 28 p. heinäk. 3 § ja 25 p. elok. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 17 p. maalisk. 2 § ja 24 p. maalisk. 3 §. — ³⁾ S:n s:n 21 p. tammik. 8 §, 28 p. tammik. 2 §, 25 p. helmik. 2 §, 17 p. maalisk. 4 §, 21 p. huhtik. 2 ja 2 §§, 5 p. toukok. 2 ja 3 §§, 19 p. toukok. 6 §, 9 p. kesik. 3 ja 4 §§ ja 24 p. marrask. 1 §. — ⁴⁾ S:n s:n 30 p. kesik. 23 §. — ⁵⁾ S:n s:n 24 p. maalisk. 12 §. — ⁶⁾ S:n s:n 17 p. maalisk. 19 §. — ⁷⁾ S:n s:n 7 p. huhtik. 12 §. — ⁸⁾ S:n s:n 4 p. helmik. 18 p. — ⁹⁾ S:n s:n 14 p. huhtik. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 21 p. tammik. 4 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 8 p. syysk. 34 §. — ¹²⁾ S:n s:n 8 p. jouluk. 29 §. — ¹³⁾ S:n s:n 15 p. jouluk. 4 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 19 p. toukok. 25 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 11 p. helmik. 40 §. ¹⁶⁾ S:n s:n 16 p. kesik. 42 §.

<i>Hermanninkaupunki I:</i>		
asuntotontti N:o 1	3:ssa korttelissa . .	Entinen tilanomistaja H. J. Tilander ¹⁾
” N:o 4	3:ssa ” . .	Huvilanomistaja H. Ylöstalo ²⁾
” N:o 7	4:ssä ” . .	Merikapteeni E. Bärlund ³⁾
” N:o 1	6:ssa ” . .	Rouva M. G. Strömsten ⁴⁾
” N:o 4	6:ssa ” . .	Leipuri J. Johansson ⁵⁾
” N:o 5	7:ssä ” . .	Ajuri K. V. Stålberg ⁶⁾
” N:o 2	9:ssä ” . .	Kauppias J. E. Ylöstalo, valuri E. F. Lindbom ja maalari H. G. Hamberg ⁷⁾
” N:o 14	9:ssä ” . .	Lämmittäjä A. V. Andersson ⁸⁾
” N:o 6	11:ssa ” . .	Kauppias H. Santala ⁹⁾
<i>Hermanninkaupunki II:</i>		
asuntotontti N:o 2	16:ssa korttelissa . .	Kuormaajuri J. H. Uotila ¹⁰⁾
” N:o 7	17:ssä ” . .	Kultaaja G. A. Janhunen ¹¹⁾
” N:o 7	17:ssä ” . .	Leski A. Ch. Janhunen ja hänen lapsensa ¹²⁾
” N:o 1	22:ssa ” . .	Maalari K. A. Lindström ¹³⁾
<i>Kammio</i> , N:o 57 b		Lääket. lis. Vapaaherra K. Stjernvall ¹⁴⁾
<i>Toukola:</i>		
tontti N:o 1	rantakorttelissa	Toiminimi ”Helsingfors Ånggarfveri“ ¹⁵⁾
” N:o 2 b	”	Oluttehtailija H. A. Bastman ¹⁶⁾
” N:o 5	1:ssä korttelissa	Vuokraaja J. A. Nyman ¹⁷⁾
<i>Meilansi:</i>		
asuntohuvila N:o 1	Bjellbo	Suomen valtiolaitos ¹⁸⁾
” N:o 2	Toivola	Apteekkari Frithiof Schalien ¹⁹⁾
” N:o 9		Ravintoloitsija A. N. Brenner ²⁰⁾
<i>Verkkosaari</i> , suuri ja pieni		Sahanomistaja C. H. Norrman ²¹⁾
<i>Säästöpankinranta</i> , asuntotontti N:o 4		
kortt. N:o 299		Osakeyhtiö Immanuel ²²⁾
<i>Surutoin</i> , asuntotontti N:o 25 a		Maanviljelijä E. Mikkola ²³⁾
<i>Sörnäinen:</i>		
varastopaikka tiloilla N:rot 19 ja 20 .		Sahanomistaja C. H. Norrman ²¹⁾
tehdastontti sam.		Sama ²¹⁾

¹⁾ Rhkn pöytäk. 1 p. jouluk. 43 §. — ²⁾ S:n s:n 24 p. maalisk. 28 §. — ³⁾ S:n s:n 13 p. lokak. 36 §. — ⁴⁾ S:n s:n 25 p. tammik. 43 §. — ⁵⁾ S:n s:n 1 p. jouluk. 44 §. — ⁶⁾ S:n s:n 4 p. elok. 18 §. — ⁷⁾ S:n s:n 14 p. huhtik. 14 §. — ⁸⁾ S:n s:n 10 p. maalisk. 35 §. — ⁹⁾ S:n s:n 21 p. tammik. 42 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 29 p. syysk. 36 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 28 p. tammik. 43 §. — ¹²⁾ S:n s:n 15 p. jouluk. 43 §. — ¹³⁾ S:n s:n 4 p. elok. 19. — ¹⁴⁾ S:n s:n 5 p. toukok. 44 §. — ¹⁵⁾ S:n s:n 4 p. helmik. 42 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 4 p. helmik. 43 §. — ¹⁷⁾ S:n s:n 3 p. maalisk. 38 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 21 p. huhtik. 13 §. — ¹⁹⁾ S:n s:n 21 p. heinäk. 2 §. — ²⁰⁾ S:n s:n 3 p. maalisk. 9 §. — ²¹⁾ S:n s:n 8 p. jouluk. 7 §. — ²²⁾ S:n s:n 14 p. heinäk. 14 §. — ²³⁾ S:n s:n 7 p. huhtik. 7 §.

<i>Sörnäinen:</i>	
kaksi petroleumin varastopaikkaa istu-	Toiminimi Russian Petroleum & Liquid Finl.
tuksissa N:ot 17—20	C:ny Ltd ¹⁾
huvila Ås N:o 19	Alaikäiset A. ja E. Gebendinger sekä Ragnar,
	Estrid, Holger ja Solveig Thorn ²⁾
<i>Tallbacka</i> N:o 57 c	Lääket. lis. Vapaaherra K. Stjernvall ³⁾
<i>Taipale</i> , huvila N:o 59	Osakeyhtiö P. Sinebrychoff ⁴⁾

Kaupunginvaltuuston huhtik. 22 p. 1897 tekemän päätöksen ⁵⁾ nojalla Uusien välikir-
 teki Rahatoimikamari uudet vuokrasopimukset seuraavista Hermannin I
 esikaupungin asuntotonteista, nimittäin N:oista 1 a ja 5 2:ssa korttelissa, Hermannin-
 N:oista 4 ja 5 3:nnessa korttelissa, N:oista 2 ja 9 4:ssä korttelissa, N:osta 5 kaupungin
 7:nnessä korttelissa, N:osta 4 8:nnessa korttelissa ja N:osta 14 11:ssä korttelissa. vuokramiesten
 kanssa.

Kahden vuokramiehen anomuksen johdosta, että saisivat heidän Vapaamman
 vuokramaallaan olevain rakennusten kiinnittämistä varten lain mukaan käyttöoikeuden
 tarvittavan oikeuden kaupunkia kuulematta toiselle henkilölle luovuttaa myöntäminen.
 vuokraoikeutensa, myönsi Rahatoimikamari Kaupunginvaltuuston huhti-
 kuun 26 p. ja syyskuun 3 p. 1882 Rahatoimikamarille sellaisten asiain
 ratkaisemiseen annetun valtuuden nojalla, vapaamman käyttöoikeuden
 seuraaviin vuokratiloihin:

Kaavin entinen tila, tonttipaikka ⁶⁾,

Södervikin entinen tila, alueet litt. D ja E ⁷⁾.

Sen sijaan että näistä tiloista menevät vuokramaksut olivat olleet
 turvatut takaussitoumuksen kautta, kiinnitettiin nyt tilat vapaampaa käyt-
 töoikeutta myönnettäessä tavalliseen tapaan ensiksi kaupungille vakuu-
 deksi vuokramaksujen suorittamisesta.

Erinäisissä tilaisuuksissa toimitti ⁸⁾ Rahatoimikamari huutokauppoja Kauppahallit.
 kaupungin kauppahallien joutilaista myymälöistä; ja oli vuotuinen tulo
 kaikista myymälöistä Suuren Rantatorin kauppahallissa Smk. 40,912: 49,
 Länsirannan N:n 10 voihallissa Smk. 9,531: 50 ja Hietalahdentorin hal-
 lissa Smk. 29,116: 25.

Narinkkipuodeista ja tiskeistä kertyi vuoden kuluessa 5,016 markkaa. Narinkkipuodit
 Kysymys oli nostettu ⁹⁾ mainittujen tiskien toisin järjestämisestä, mutta ja tiskit.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 2 p. kesäk. 33 §. — ²⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 19 §. — ³⁾ S:n s:n 5 p.
 toukok. 44 §. — ⁴⁾ S:n s:n 19 p. toukok. 26 §. — ⁵⁾ Katso 1897 v:n kert. siv. 22. —

⁶⁾ Rhkn pöytäk. 18 p. helmik. 4 §. — ⁷⁾ S:n s:n 22 p. syysk. 6 §. — ⁸⁾ S:n s:n 20 p.
 toukok. 1 §, 25 p. lokak. 1 § ja 8 p. marrask. 1 §. — ⁹⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 28 § ja 17 p.
 marrask. 5 §.

jätettiin se toistaiseksi sikseen; ja päätti¹⁾ Rahatoimikamari joulukuun 1 p. 1904—kesäkuun 1 p. 1905 väliseksi ajaksi luovuttaa Narinkan puodit ja tiskit niille henkilöille, joille erään juutalaisen seurakunnan asettaman komitean laatimassa luettelossa oli ehdotettu annettavaksi näitä myyntipaikkoja, luettelossa merkittyä vuokramaksua vastaan kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan etukäteen maksettavaksi kaupungin rahastoon.

Tokantorin
kauppapaikat.

Kaupunginvaltuuston joulukuun 15 p. 1903 valtuutettua Rahatoimikamarin vuoden loppuun Tokantorilla 5 markan maksua vastaan neliömetriltä luovuttamaan paikkoja kahteen riviin kauppakojuille, joissa olisi lupa tarjoilla kahvia ja ruokaa, päätti Rahatoimikamari²⁾ kehottaa Rahatoimikonttoria antamaan vuokralle puheenaolevat paikat vuodeksi 1904 huomioonottamalla että paikkoja annettaisiin ainoastaan henkilöille, jotka ennen olivat harjottaneet samallaista kauppaa Hietalahden torilla ja nimenomaisella muistutuksella, että kauppakojut, joita ei olisi lupa luovuttaa muille henkilöille käytettäväksi, olisivat korjattavat pois torilta 1904 vuoden lopussa.

Kaupungin ui-
mahuoneiden
vuokraaminen.

Siltavuorenrannalla, Haapaniemellä sekä Munkkisaaren salmen, Ruoholahden ja Humallahden luona olevat kaupungin uimahuoneet antoi Rahatoimikamari³⁾ huutokaupan toimitettua erinäisille urakoitsijoille 1,597 markan yhteenlaskettua maksua vastaan ja muuten samoilla ehdoilla kuin aikasemmin oli ollut voimassa.

Paikkoja ulko-
ilmassa pidettä-
viä kansanhu-
veja ja juhla-
kokouksia
varten.

Tehtyjen anomusten johdosta myönnettiin⁴⁾ erinäisille työväen- ja raittiusyhdistyksille lupa kansanhuveja varten käyttää Hesperian ja Haka-salmen puistoja. Kaisaniemen suuri urheilukenttä luovutettiin⁵⁾ kansainvälistä urheilukilpailujuhlaa varten ja Eläintarhan n. k. Mäntymäki⁶⁾ Suomen Lähetysseuralle ja Luterilaiselle Evankeliumiseuralle näiden yhdistysten vuosikokousten yhteydessä pidettäviä kansanjuhlia varten.

Viertoteiden
puhtaanapidon
ottaminen kau-
pungin huos-
taan.

Sittekun Itäisen Viertotien talon N:o 33 omistaja oli Rahatoimikamarilta anonut, että kaupunki ottaisi toimittaakseen mainittuun taloon kuuluvan viertotien osuuden puhtaanapidon, päätti⁷⁾ Rahatoimikamari Rakennuskonttoria kuultuaan, että kaupunki ottaisi haltuunsa mainitun puhtaanapidon kaupungin rahastoon suoritettavaa 100 markan vuotuista korvausta vastaan, paitsi erityistä hyvitystä laskun mukaan lumenajosta ja jään hakkauksesta.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 24 p. marrask. 15 §. — ²⁾ S:n s:n 14 p. tammik. 6 §. — ³⁾ S:n s:n 13 p. toukok. 1 §. — ⁴⁾ S:n s:n 17 p. maalisk. 34 §, 2 p. kesäk. 1 ja 22 §§, 14 p. heinäk. 1 §, 21 p. heinäk. 11 § sekä 4 p. elok. 1 ja 5 §§. — ⁵⁾ S:n s:n 7 p. huhtik. 2 § ja 2 p. kesäk. 4 §. — ⁶⁾ S:n s:n 23 p. kesäk. 15 § ja 30 p. kesäk. 15 §. — ⁷⁾ S:n s:n 10 p. marrask. 15 §.

Koska Maistraatin vahvistama aika kaupungissa olevain makki-
 kuoppain toisinrakentamiseksi oli päättynyt ja kaupungin uusi kaatopaikka
 Valtionrautateiden alueella Malmilla oli kuntoonsaatu, päätti Rahatoimi-
 kamari ¹⁾ Rakennuskonttorin esityksestä että Vallilassa ja Grejuksessa
 olevia lannankaatopaikkoja sekä rikkoja varten määrättyä kaatopaikkaa
 Hietaniemellä saisi käyttää ainoastaan 1904 vuoden loppuun, minkä ohella
 yksityisiä sikäläisten lantavarastojen omistajia kehoitettiin ennen maalisi-
 kuun loppua 1905 toimittamaan pois lannan, uhalla että tämä muuten
 myytäisiin kaupungin laskuun.

Kaupungin van-
 hempi kaato-
 paikka.

Grejuksen vuokraajan C. M. Wikströmin senjälkeen anottua lupaa ²⁾
 edelleenkin omiksi tarpeikseen käyttää mainitun tilan alueella olevaa
 kaatopaikkaa, päätti Rahatoimikamari Rakennuskonttorin ehdotuksen mu-
 kaisesti hylätä tämän anomuksen, syystä että mainittua kaatopaikkaa kas-
 telee oja, joka laskee Töölön lahden sisäosaan, mikä seikka oli ollut
 myötävaikuttavana syynä puheenalaisen kaatopaikan sulkemiseen.

Muurari A. A. Nyström oli Rahatoimikamarilta anonut ³⁾ 3,000 markan
 avustusta korjatakseen pois erään omistamansa aivan kaupungin äs-
 kenperustetun Malmilla sijaitsevan kaatopaikan viereisen rakennuksen,
 jonka Helsingin pitäjän Kunnallislautakunta oli katsonut kelpaamatto-
 maksi asuttavaksi, koska se sijaitsi mainitulla paikalla olevan lanta-
 varaston läheisyydessä, minkä ohessa Nyström oli vaatinut 1,000 markan
 korvausta siitä vahingosta, jonka hän oli kärsivä sen kautta että tonttia,
 jolla puheenalainen rakennus sijaitsi, ei voitaisi asuttavaksi käyttää.

Malmin kaato-
 paikan vieressä
 olevan raken-
 nuksen lunas-
 taminen.

Toimitetussa katselmuksessa arvioitiin rakennuksen arvo korkeintaan
 1,000 markaksi, minkä ohella kävi ilmi että Nyström Staffansbyn tilan
 omistajalle tontista suoritti 40 markan vuotuista vuokraa, kuitenkin ilman
 että mitään välikirjaa hallinto-oikeudesta oli laadittu. Koska painavat
 syyt näyttivät estävän rakennuksen käyttämistä vakinaiseksi asunnoksi
 varsinkin kesäaikaan, mutta rakennus näytti soveltuvan tilapäiseksi olin-
 paikaksi talvisaikaan kaatopaikalla työskenteleville työmiehille, ehdottivat
 katselmusmiehet, että puheenalainen rakennus lunastettaisiin 1,000 markan
 hinnasta, josta Nyström katselmustilaisuudessa oli selittänyt suostuvansa
 luovuttamaan sen. — Koska Nyströmillä ei ollut mitään laillista hallinto-
 oikeutta alueeseen, eikä siis voinut olla kysymystä hänelle suoritetta-
 vasta korvauksesta, esittivät katselmusmiehet että kaupunki Staffansbyn

¹⁾ Rlkn pöytäk. 1 p. syysk. 20 § ja 8 p. syysk. 8 §. — ²⁾ S:n s:n 24 p. marrask.
 24 §. — ³⁾ S:n s:n 21 p. heinäk. 14 §.

tilan omistajan kanssa tekisi laillisen vuokrasopimuksen maan luovuttamisesta kaupungille toistaiseksi ja siksi ajaksi kun kaatopaikka tarkotukseensa käytettiin, 40 markan vuotuisvuokraa vastaan, minkä sunnman katselmustilaisuudessa läsnä oleva Staffansbyn tilan omistajan asiamies katsoi voivansa hyväksyä. Tähän katselmusmiesten ehdotukseen suostui ¹⁾ Rahatoimikamari ja määräsi samalla että yllämainittu lunastussumma 1,000 markkaa suoritettaisiin määrärahoista Malmin kaatopaikkaa varten ja 40 markan vuokrasumma merkittäisiin kirjoihin puhtaanapidon toimitamisesta aiheutuvana vuotuisena menona. — Nyströmille määrättiin sittemmin ²⁾ maksettavaksi 1,000 markkaa sitoumusta vastaan, että tämä heti käskettäissä ja viimeistään lokakuun 1 p. 1904 kaupungin käytettäväksi luovutti puheenalaisen rakennuksen.

Lupa viemärikanavan johtamiseen kaupungin omistaman tontin halki.

Kauppias Johan Pelinin anottua lupaa ³⁾ hänen omistamastaan tontista Vaasankadun N:osta 15 johtaa viemärikanava kaupungin tontin Fredriksberginkadun N:on 14 kautta yleiseen viemärijohtoon viimeainitun kadun alla, sekä Rakennuskonttorin ilmoitettua että kaltevuussuhteet hakijan tontilla olivat sellaisia että lokavettä tontin peräpuolella sijaitsevasta rakennuksesta ei voitu johtaa Vaasankadun alaiseen yleiseen kanavaan, päätti ⁴⁾ Rahatoimikamari puolestaan suostua puheenalaiseen anomukseen ehdolla että hakija sitoutui Fredriksberginkadun tontin N:o 14 myytyä laittamaan toisin tai muuttamaan viemärijohtoon siten, ettei se mitenkään estäisi tontin tarkoituksenmukaista käyttämistä; samalla hakijaa muistutettiin hänelle voimassaolevan rakennusjärjestyksen 18 §:n nojalla kuuluvasta velvollisuudesta korvata se tappio ja vahinko, joka voi syntyä kanavan laittamisesta.

Hylätty anomus yksityisten viemärijohtojen korjaamisesta.

Rahatoimikamarilta olivat talojen Mikonkadun N:ojen 15 ja 17 omistajat anoneet ⁵⁾ että kaupunki korjauttaisi ja tarkistaisi sen viemärijohtoon, joka yhdisti mainittujen talojen erityiset viemärikanavat kaupungin yleiseen Rautatientorin alla kulkevaan viemärikanavaan. Rakennuskonttori huomautti antamassaan lausunnossa että kaupunki tosin oli kustantanut sellaisten yksityistalojen viemärijohtojen muutoksia, jotka olivat aiheutuneet yleisten viemärijohtojen muutoksista tai untislaitteista, mutta tästä ei kuitenkaan voinut johtua, että sellaisten johtojen vastainenkin ylläpito oli kaupungin huolena. Todennäköinen syy siihen että hakijat katsoivat kaupungin asiaksi ylläpitää mainittua yksityistä kanavaa oli se että ka-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 25 p. elok. 20 §. — ²⁾ S:n s:n 1 p. syysk. 11 §. — ³⁾ S:n s:n 15 p. syysk. 4 §. — ⁴⁾ S:n s:n 22 p. syysk. 15 §. — ⁵⁾ S:n s:n 13 p. toukok. 24 §.

nava oli tavattoman pitkä, s. o. kulki Mikonkadun ja Rautatientorin osan alitse, ennenkuin se yhtyi noin 25 m:n päässä Mikonkadun keskilinjasta johdettuun, viimeksimainitun torin alaiseen yleiseen viemärikanavaan. Voimassaoleva rakennusjärjestys ei kuitenkaan säädä mitään siitä, kuinka pitkän matkan päässä vähintään yleinen kanava on oleva tontinrajasta, vaan ainoastaan että yleinen kanava on laskettava katujen ja yleisten paikkain alitse, huomioonottamalla mikäli mahdollista, että jokaiselta tontilta suuremmilta vaikeuksilta voidaan sijoittaa sivukanava yleiseen kanavaan. Rakennuskonttorin ehdotuksesta hylkäsi ¹⁾ Rahatoimikamari puheenalaisen anomuksen, koska Kamari katsoi kyseessä olevaa viemärijohtoa ei voitavan pitää yleisen viemärikanavan veroisena.

Höyrypurrenomistaja Emil Wikström oli Rahatoimikamarilta anonut lupaa rakentaa Sörnäisiin Näkinkujan rannalle höyrypursilaiturin liikenteen ylläpitämiseksi mainitun paikan ja Korkeasaaren välillä. Sittekin Satamakonttori oli lausunut epäilyksiä siitä että yksityishenkilöiden sallittaisiin satama-alueelle laittaa omia laitureita, mutta keskusteltuaan Rakennuskonttorin kanssa oli esittänyt, että kaupunki rakennuttaisi pienemmän väliaikaisen laiturin, joka annettaisiin höyrypursien omistajain käytettäväksi liikenteen ylläpitämiseksi Kalliosta ja Eläintarhan alueelta Korkeasaarelle, päätti ²⁾ Rahatoimikamari antaa Rakennuskonttorin tehtäväksi yllämainitulle paikalle laittaa ehdotetun laivasillan. Tämän työn laskettu kustannus, 400 markkaa, oli suoritettava määrärahasta kaupungin satamain korjauksiin ja ylläpitoon.

Tehdyn anomuksen johdosta myönsi ³⁾ Rahatoimikamari Hermannin-kaupungin I tontin N:o 14 korttelissa N:o 11 omistajalle luvan tehdä ja toistaiseksi käyttää ajotietä puheenalaiselle tontille Itäiseltä Viertotieltä saman korttelin käyttämättömän tontin N:o 5 halki.

Luotsi- ja majakkalaitoksen ylihallitus oli Maistraatilta anonut lupaa Katajanokan rannalle Luotsilaitoksen omistaman tavaravajan edustalle järjestää kolme veneiden telakka-alusta. Mutta koska puheenalainen tavaravaja, joka käsitti suurimman osan korttelia N:o 145, ei sijainnut Luotsilaitoksen maalla ja suunnitellut telakat voivat tehdä haittaa rannanpuoleisessa korttelin osassa suoritettaville täyte- ja tasotustöille sekä koska koko kaupungin hallussa oleva Katajanokan ranta-alue oli varat-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 22 p. syysk. 16 §. — ²⁾ S:n s:n 21 p. huhtik. 18 §. — ³⁾ S:n s:n 14 p. heinäk. 33 §.

Väliaikainen
höyrypursilai-
turi Näkinkujan
rannalle.

Lupa väliaikai-
sen ajotien te-
koen käyttämät-
tömän tontin
yli.

Väliaikainen
veneiden te-
lakka-alusta Ka-
tajanokalla.

tava liikenteen tarpeisiin, päätti ¹⁾ Rahatoimikamari vaaditussa lausunnossa evätä puheenalaisen anomuksen. Luotsi- ja majakkalaitoksen ylihallituksen muutettua anomustaan siten, että lupa annettaisiin ainakin yhden telakan tekoon, joka voitaisiin tehdä aivan yksinkertainen ja väliaikainen, joten se helposti vaadittaissa voitaisiin poistaa, ja tiedon annettua että telakka oli tarpeen vain veneiden vetämiseen tavaravajaan, selitti ²⁾ Rahatoimikamari voivansa suostua sellaisen väliaikaisen telakan tekoon ehdolla että se neljäntoista päivän kuluessa irtisanomisen perästä luotsilaitoksen toimesta poistettiin.

Uusien johtomajakkojen paikkoja.

Sittekun Luotsi- ja majakkalaitoksen ylihallitus oli anonut lupaa rakentaa Hietalahden satama-alueen edustalla sijaitsevalle Santaholman aallomurtajalle ja Likgrund'ille kaksi uutta johtomajakkaa, päätti ³⁾ Rahatoimikamari ilmottaa ettei kaupungin puolesta ollut mitään estettä mainituille laitteille sekä ettei myöskään mitään maksua paikkojen käyttämisestä sanottuun tarkotukseen tullut kysymykseen. — Luotsilaitos oli lisäksi anonut että kaupungille kuuluvalla Ryssänkarilla luovutettaisiin tarpeelliset alueet kahta uutta johtomajakkaa ynnä ainesvajaa ja rannalta vievää polkua varten, sekä maihinnousulupa saaren etelärannalla. Rahatoimikamari suostui ⁴⁾ tähän anomukseen siten että luotsilaitoksen olisi lupa käyttää niitä paikkoja, joille puheenalaiset uudet majakat ynnä vaja sijoitettaisiin, sekä niille vievää polkua ja tarpeellista maihinnousupaikkaa niinkauan kuin valaistusta majakoissa ylläpidetään.

Jääntutkimuksia.

Luotsi- ja majakkalaitoksen ylihallitukselta oli Rahatoimikamari saanut ⁵⁾ karttoja ja muistiinpanoja Gråharan, Porkkalan, Jussarön ja Söderskärin luona Kamarin pyynnöstä ja kaupungin kustannuksella luotsipalvelijain tekemistä jäähavainnoista; nämät asiakirjat olivat tarvittaissa pidettävät Rahatoimikamarissa saatavissa.

Katulyhtyjä Vanhaankaupunkiin.

Kaupungin poliisimestarin huomautettua että oli tarpeen viisi uutta katulyhtyä Vanhaankaupunkiin päätti ⁶⁾ Rahatoimikamari tästä ilmottaa kaupungin Valaistuslaitoksen hallitukselle tästä aiheutuvaan toimenpiteeseen ryhtymistä varten.

Varavalajustus tullitarkastuspaviljongiin.

Koska oli sattunut että sähkövalaistus Länsirannan tullitarkastuspaviljongissa oli sammunut juuri silloin kun toimitettiin saapuneiden matkustajain kapien tarkastusta, päätti ⁷⁾ Rahatoimikamari Satamakonttorin siitä tekemän esityksen johdosta kehottaa kaupungin Valaistus-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 10 p. maalisk. 9 § — ²⁾ S:n s:n 26 p. toukok. 15 §. — ³⁾ S:n s:n 3 p. maalisk. 35 §. — ⁴⁾ S:n s:n 22 p. jouluk. 10 §. ⁵⁾ S:n s:n 20 p. lokak. 16 §. — ⁶⁾ S:n s:n 6 p. lokak. 6 §. — ⁷⁾ S:n s:n 7 p. heinäk. 21 §.

laitoksen hallitusta mainittuun paviljonkiin johtamaan kaasua varavalais-
tukseksi, jonka työn kustannukset oli laskettu noin 200 markaksi.

Kaupunginvaltuuston valtuutettua¹⁾ Rahatoimikamarin pyynnöstä Pitennetty säh-
pitentämään sitä aikaa, joksi kaupungissa olevat sähkölaitokset olivat kjohtojen
saaneet luvan jatkaa toimintaansa, ei kuitenkaan yli syyskuun 1 p:n 1905, käyttöaika.
olivat insinööri Gottfrid Strömberg ja sähkötekniikko Otto A. Blomqvist
jättäneet tällaisia anomuksia. Tämän johdosta päätti²⁾ Rahatoimikamari
sallia heidän edelleenkin syyskuun 1 päivään 1905 säilyttää ja käyttää johto-
verkkojaan, muistutuksella ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin mahdoli-
simman täydellisen savunpolttamisen aikaansaamiseksi. Helsingin Sähkö-
valaistusosakeyhtiö esitti taas Rahatoimikamarille jättämässään kirjelmässä
seuraavaa:

„Koska Helsingin Sähkövalaistusosakeyhtiö sanomalehdistä on ha-
vainnut, että Herrat Kaupunginvaltuusmiehet ovat valtuuttaneet Raha-
toimikamarin antamaan lupaa sähköjohtojen käyttämiseen kaupungissa
liikkeille, jotka sitä anovat, kuitenkin ainoastaan syyskuun 1 päivään
1905, pyytää yhtiö, koska aikasemmin kaupunginviranomaisten puolelta
on esitetty väitteitä että yhtiökin olisi velvollinen hankkimaan itselleen
erityistä lupaa johtojensa säilyttämiseen, täten nöyrästi muistuttaa siitä
että yhtiöllä edelleenkin on se käsitys, että sen suhde kaupunkiin, mitä
tulee kysymykseen sen toimiluvasta, on periaatteellisesti järjestetty Kau-
punginvaltuuston kesäkuun 10 p:nä 1890 tekemän päätöksen kautta sekä
että yhtiö senvuoksi ei voi katsoa olevan aihetta tehdä anomusta myönny-
tyksestä, joka sillä jo on ja jonka nojalla se tähän asti on toiminut.
Näin ollen katsoo yhtiö voivansa ainoastaan kunnioittavasti ilmoittaa, että
sen on aikomus edelleenkin ja entiseen tapaan jatkaa toimintaansa.“

Rahatoimikamari, joka katsoi että tämä pyyntö ei sisältänyt sel-
laista anomusta, jota Kaupunginvaltuuston yllämainittu valtuutus tarkoitti,
päätti³⁾ että kirjelmä ei antaisi aihetta enempään toimenpiteeseen.

Koska Sähkövalaistusosakeyhtiö oli Maistraatille ilmoittanut että yhtiö
oli saanut Rahatoimikamarilta luvan asettaa osaksi erinäisiä ilmajohtoja,
osaksi maanalaisia kaapeleita sähkövirran johtamiseksi erinäisiin luetel-
tuihin taloihin, oli Maistraatti Rahatoimikamarilta pyytänyt selvitystä
asiassa, sekä samalla saada jäljennökset Kaupunginvaltuuston päätösten
Tiedustelu
Maistraatilta,
koskeva kau-
pungin välikir-
jaa Sähköva-
laistusosakey-
htiön kanssa.

¹⁾ Katso yllä siv. I 48. — ²⁾ Rhkn pöytäk. 29 p. syysk. 8 §. — ³⁾ S:n s:n 13 p.
lokak. 4 §.

nojalla kunnan ja Helsingin Sähkövalaistusosakeyhtiön välillä tehdyistä välikirjoista.

Vastaukseksi tähän ilmotti ¹⁾ Rahatoimikamari, ettei mitään myönnytysvälikirjaa kaupungin ja puheenalaisen yhtiön välillä oltu tehty. Rahatoimikamarin pöytäkirjoista kesäkuun 26 p:ltä 1890 3 §, heinäkuun 12 p. 1894 14 §, kesäkuun 6 p. 1899 14 § ja lokakuun 10 p. 1901 18 § kävi ilmi, että Kaupunginvaltuusto:

kesäkuun 10 p. 1890 oli antanut Helsingin Sähkövalaistusosakeyhtiölle luvan kaupungin kaduille ja julkisille paikoille pystyttää ja siinä käyttää pylväsjohtoja sähkövalaistuksen hankkimiseksi tilaajille käytettäväksi sisällä sekä pihamailla ja rakennuksissa, kuitenkin ainoastaan neljän vuoden ajaksi, jonka ajan kuluttua johdot, jollei lupaa niiden säilyttämiseen maan päällisinä vielä lyhyeksi aikaa hankittu Kaupunginvaltuustolta, ilman korvausta olivat poistettavat, ja ehdolla että yhtiö johtojen pystyttämiseen ja käyttämiseen nähden sitoutui noudattamaan niitä määräyksiä, joita asianomaiset viranomaiset voivat säätää;

huhtikuun 12 p. 1894 oli suostunut puheenalaisen yhtiön anomukseen saada vieläkin neljä vuotta eteenpäin, luettuna seuraavan elokuun 1 p:stä, aikasemmin määrätyillä ehdoilla säilyttää ja tarpeen mukaan laajentaa pylväsjohtojaan sähkövalaistuksen hankkimiseksi;

kesäkuun 6 p. 1899, yhtiön anottua myönnytyslupaa sähkövalaistus- ja -voimajohtojen pitämiseen, oli päättänyt, että aika jolloin yhtiön oikeus pitää sähköjohtoja kestäisi, oli oleva kaksi vuotta, mainitusta päivästä laskien, ja että yhtiön asema kaupunkiin nähden oli jätettävä entiselleen; sekä

syyskuun 17 p. 1901, yhtiön anottua pitennettyä lupaa maanpäällisten sähköjohtojen säilyttämiseen, oli myöntänyt sille oikeuden edelleenkin säilyttää sähkö-ilmajohdonsa pitkin kaupungin katuja.

Näistä Kaupunginvaltuuston päätöksistä oli Helsingin Sähkövalaistusosakeyhtiö saanut tiedon osittain Maistraatilta, osittain Rahatoimikamarilta, yhtiön ainakaan Rahatoimikamarille esittämättä vaatimusta myönnytysvälikirjan tekemisestä. Maistraatin luettelemiin erinäisiin maanpäällisiin johtoihin nähden huomautti Rahatoimikamari että koska Kaupunginvaltuuston yhtiölle myöntämä lupa tämänlaatuisten johtojen laittamiseen ei ollut rajotettu määrättyihin ilmotettuihin paikkoihin, yhtiön Rahatoimikamariin tekemät ilmotukset olivat tarkottaneet ainoastaan pylvästen sijottamista, minkä Rahatoimikamari, kuultuaan Rakennuskonttoria ja aika-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 7 p. tammik. 32 §.

sempiin ehtoihin viitaten, oli luetelluissa tapauksissa hyväksynyt. Maanalaisiin kaabeleihin nähden taas oli Kaupunginvaltuusto lokakuun 15 p. 1901 valtuuttanut Rahatoimikamarin syyskuun 1 päivään 1903 pitentämään sitä lupaa, joka aikasemmin oli myönnetty sellaisten kaabelien laskeamiseen ja samaksi ajaksi sallimaan yksityisten henkilöiden laskea pienempiä maanalaisia sähköjohtoja Rakennus- ja Vesijohtokonttorien antamain ohjeiden mukaan ja niillä teknillisillä ehdoilla, joita kaupungin sähköteknikko kussakin yksityisessä tapauksessa katsoi tarpeelliseksi säätää. Tämän valtuutuksen nojalla oli Rahatoimikamari luetelluissa tapauksissa myöntänyt luvan johtaa yksityisiin taloihin maanalaisia serviisijohtoja yhtiön johtoverkosta, kuitenkin ehdolla että koska se aika, joksi Rahatoimikamari oli oikeutettu myöntämään lupaa sellaisten laitteiden pitoon, päättyi syyskuun 1 p. 1903, myönnetty lupa oli voimassa ainoastaan tähän asti.

Sittenkun Keisarillinen Turun Hovioikeus päätöksellä heinäkuun 7 Häätöpäätöksiä. päivältä 1904 oli vahvistanut Helsingin Maistraatin syyskuun 28 päivänä 1903 antaman päätöksen, jonka kautta pannusepänleski Mariana Vilhelmina Andersson oli velvotettu heti korjaamaan pois omistamansa rakennuksen n. s. Janssonin viljelyksissä sijaitsevalta alueelta, päätti ¹⁾ Rahatoimikamari että mainittu häätötuomio oli saatettava täytäntöön.

Uudenmaan läänin Kuvernöörin päätöksen heinäkuun 26 päivältä 1904, jolla määrättiin kauppias J. A. Nyman hädettäväksi hänen hallitsemaltaan maa-alueelta vesijohdon tarpeiksi käytetyllä Vanhankaupungin Siltasaarella päätti ²⁾ Rahatoimikamari niinikään saattaa täytäntöön.

Selonteoksi vuoden kuluessa toimitetuista yleisistä töistä otetaan tähän seuraava Rakennuskonttorin toiminnastaan antama kertomus: Yleiset työt.

„Otsakkeen „Rakennuskonttori“ alla myönnytyistä määrärahoista käytettiin „ylimääräisiä insinöörejä ja piirustusapulaisia varten“ myönnetystä erästä yli Smk 160: —, erästä „metsänvartijan apulaisia ja metsänviljelys“ Smk. 177: 84 sekä määrärahasta „aineksia ja apuripäivätöitä varten mittauksissa“ Smk 628: 17. Rakennuskonttori.

Kaupungin rakennusten ja tiluksien „sekalaisten korjausten“ kus- Rakennukset ja huoneukset. tannukset nousivat Smk:kaan 36,403: 81, jota vastoin tarkotukseen myönnetty arviomääräraha oli ainoastaan Smk. 30,000: —. Kustannusarviossa huomaamatta jääneistä töistä, jotka pääasiallisesti aiheuttivat lisämenoja mainittakoon tässä: Kaupunginvaltuuston kansliahuoneen korjaus; eri-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 14 p. heinäk. 30 §. — ²⁾ S:n s:n 4 p. elok. 10 §.

näisiä vuoden kuluessa tarpeelliseksi havaittuja korjauksia polisin huoneustoissa sekä niiden Katajanokan tulli- ja pakkahuoneen lämpöjohtoverkon osain uudestaanlaskeminen, joissa suuremmilla väleillä vuotoja oli syntynyt.

Määräraha „lumenkuljetusta y. m. varten kaupungin taloista“, Smk. 4,300: — havaittiin sitä vastoin tämän vuoden tarpeisiin riittäväksi.

Marian sairaalan korjauksista nousi kustannus Smk:kaan 10,822: 36, nousten määrärahaa suuremmaksi Smk. 3,622: 36. Syynä tähän oli että kirurgisessa paviljongissa muutamia aivan aavistamattomia suurempia korjaustöitä oli pakko suorittaa, kuten leikkaussalista tulevan lokaveden vahingoittamain lattialautojen, täytepuiden ja täytteen uudestaan laskeminen kahden mainitun salin viereisen huoneen välilattiassa; lämmitysjohdon höyrypannun y. m. korjaus, mitä korjausta sattuneen vuodon takia ei voitu lykätä seuraavaan vuoteen.

Kaivopuiston kylpyhuoneen korjaus toimitettiin lasketulla kustannuksella.

Huoneustojen sisustamiseksi Terveyshoitolautakunnalle y. m. virastoille Länsirannan Tullihuoneen yläkerrassa sekä kauppahallin järjestämiseksi saman rakennuksen alakertaan oli määrätty Smk. 35,500: — ja 24,500: —, mutta mentiin kummastakin määrärahasta yli, edellisestä Smk. 3,616: 10, jälkimäisestä 1,981: 55, pääasiallisesti siitä syystä että ylemmän kerroksen lattialaitteet nousivat kustannusarviossa laskettuja kalliimmiksi, minkä ohella alikertaan asetettiin kaasuväläistysjohtoja siihen kuuluvine varustuksineen, sekä 3 kpl. sähköventtiilejä, joita kaikkia töitä varten ei mitään varoja sisältynyt hallien sisustukseen merkittyyn kokonaissummaan.

Aleksanterinkadun varrella sijaitsevaan vanhaan pakkahuoneeseen laitettiin Smk:n 4,506: 99 kustannuksella huoneusto Työnvälitystoimistolle.

Sen johdosta että Katajanokan Tulli- ja pakkahuoneeseen vuoden kuluessa oli laitettu lavoja lisätilan hankkimiseksi tavaravarastoille ja Satamarakennusdelegatsioni oli havainnut tarpeelliseksi, että rakennukseen pystytettäväksi ajottu toinen tavarahissi kykenisi nostamaan tavaroita mainituille lavoille, mikä taas aiheutti hissirakenteen muuttamisen, ei hissilaitosta voitu rakentaa tarkotukseen myönnetyllä määrärahalla Smk. 5,050: —, vaan nousi työn kustannus Smk:kaan 5,921: 67.

Vanhankaupungin myllyn korjausta varten myönnetty määräraha Smk. 2,300: — käytettiin kokonaan tähän tarkotukseen.

Kustannus Vanhankaupungin polisivahtikonttorin muutostöistä ja

korjauksista nousi Smk. 202: 94 myönnettyä määrärahaa Smk. 700: -- suuremmaksi.

„Marian sairaalan kulkutautipaviljonkein korjauksiin ja lisärakennukseen“ oli myönnetty Smk:n 31,600: — määräraha. Koska kuitenkin Terveyslaitokunnan toimesta tehty kustannuslaskelma oli laadittu ottamalla huomioon ainoastaan sellaisia sisäisiä korjauksia, jotka suoraanaisesti aiheutuivat lisärakennuksesta, kun taas toisaalta lisäksi rakennettujen paviljonkein muita osia ei voitu jättää epäkuntoon, oli pakko mennä määrarahasta yli Smk. 3,971: 06, johon summaan kuitenkin myös sisältyy kustannus yllämainitussa laskelmassa huomaamatta jääneistä vesi- ja viemärijohdoista paviljonkien yksityishuoneisiin.

Kolmas tavaravaja Rahapajanrannalle rakennettiin lasketusta kustannuksesta Smk. 100,000: —.

Vuoden kuluessa Länsirannan tulli- ja pakkahuoneen pihalle rakennettavaksi määrätyn ulkokuoneen kustannus nousi Smk:kaan 5,148: 97; tarkotukseen myönnetty määräraha oli Smk. 5,000: —.

Vaivaistalon uuden keuhkotautispaviljongin rakennustyötä ei päätetty vuoden kuluessa, jonka vuoksi määrarahasta käyttämättä oleva osa Smk. 6,185: 23 siirrettiin vuoteen 1905.

Katujen ja julkisten paikkain „sekalaisista korjauksista“ nousivat Kadut- ja julkiset paikat. kustannukset Smk:kaan 12,825: 27; määräraha oli Smk 12,000: —

Vuoden kuluessa laskettiin priima noppakivillä asfalttiin seuraavat kaupungin katuosuudet: Länsi-ranta P. Makasiininkadulta osote N:oon 6, I. Heikinkatu Aleksanterinkadulta Kaasutehtaankadulle sekä Nikolainkatu Senaatintorilta Rauhankadulle. Näiden töiden kustannukset nousivat likipitään tarkotuksiin myönnettyjen määrärahojen suuruisiksi.

Sitä vastoin mentiin Smk:illa 955: 88 yli siitä Smk:n 8,700: — määrarahasta, joka oli myönnetty 10 metrin levyisen, Senaatintorilla pitkin kirkkopenkereen eteläreunaa kulkevan ajotien kaupungin osuuden kivettämiseen priima noppakivillä asfalttiin, sen takia että tasotuslouhimista oli pakko suorittaa suuremmalla alalla kuin oli laskettu.

Vinosti Kasarmintorin poikki kaakosta luoteeseen laitettiin 3 m:n levyinen jalkakäytävä noppakivillä Smk:n 5,758: 22 kustannuksella; myönnetty määräraha oli Smk. 6,750: —.

„Erinäisten pitkin kaupungin katuosuuksia kulkevain suoja-aitain uudestirakennusta ja korjausta“ varten myönnetystä Smk:n 12,600: -- määrarahasta käytettiin vuoden kuluessa Smk. 12,039: 71. Ne kadut, joille puuaitojen sijaan pantiin rautaaitoja olivat: Puistokatu 150 metrin

matkalla, sekä Laivurinkatu Tarkkampujan- ja Vuorimiehenkatujen välillä 180 metriä.

Kustannus Pitkän Sillan kannen korjauksesta nousi likipitään laskettuun Smk:n 3,400: — määrään. Säästöä jäi nimittäin Smk. 78: 71.

Rahapajanrannan erinäisten osain laskemiseen mukulakivillä ja sekunda noppakivillä oli myönnetty Smk:n 17,800: — markan määräraha. Kuitenkin laskettiin osa mukulakivillä laskettaviksi aijotuista pinta-aloista koetteeksi hieman kalliimmalla, mutta liikenteen kannalta katsottuna sopivammalla aineella, nimittäin sementtimakadamilla, mikä aiheutti Smk:n 846: 06 lisäkulungin.

Äskenmainitulla aineella, sementtimakadamilla, laskettiin vuoden kuluessa myös kaupungin osuus Luotsikatua pitkin myymättömiä tontteja N:oita 14 ja 16 sekä pitkin Kauppiaankadun tontteja N:oita 8 ja 10 Smk:n 1,570: 56 ja Smk:n 955: 03 kustannuksella; määrärahat olivat Smk. 1,900: — ja Smk. 1,200: —.

Mukulakivillä laskettiin seuraavat alat: Tehtaankatu Neitsytpolun ja Laivurinkadun välillä; Kapteeninkatu pitkin korttelia N:o 127; Neitsytpolku pitkin tontteja os. N:ot 8 ja 10 sekä Hietalahden torin pohjoinen osa lähinnä äskenrakennettua kauppahallia. Näiden kaikkien töiden kustannukset nousivat myönnettyjä määrärahoja pienemmiksi.

Vuoden kuluessa suoritettiin viimeiset kaduntasotustyöt Katajanokalla, nimittäin Laivastonkadun ja Katajanokankadun pohjoisen osan tasotus, ja olivat näiden töiden määrärahat Smk. 53,100: — ja 6,000: —, mutta käytettiin kummastakin määrärahasta yli Smk. 559: 72 ja Smk. 488: 77.

7:nnessä kaupunginosassa tasotettiin seuraavat kadut: Pietarinkatu Neitsytpolun ja Kapteeninkadun välillä; Laivurinkatu Pietarinkadun ja Merikadun välillä sekä Laivanvarustajankatu tonttin:osta 5 Kapteeninkadulle. Kahta ensinmainittua työtä varten myönnettyistä määrärahoista, Smk. 21,000: — ja 13,700: — menttiin yli, kuitenkin ainoastaan Smk. 479: 04 ja 585: 86, mikä pääasiallisesti johtui siitä, ettei kallion louhimisesta jääneitä kiviä saanut, tästä annetun kiellon johdosta kaataa siihen paikkaan, mihin oli aijottu, nimittäin Liuska- ja Sirpalesaarien välille, vaan oli pakko suorittaa erinäisiä ennen aavistamattomia esitöitä kivien kaatamiseksi sille Laivurinkadun, Tehtaan- ja Pietarinkatujen väliselle osalle, joka vasta myöhemmin oli aijottu täytettäväksi. Tämän kautta saavutettiin kuitenkin se etu että aijottua suurempi osa Laivurinkatua saatiin pääasiallisesti tasotetuksi.

Sen johdosta että oli pakko ryhtyä erinäisiin Rautatiehallituksen vaatimiin varokeinoihin toimitettaissa louhimistöitä satamaradan suuntaisesti ja sen vieressä kulkevalla E. Rautatienkadulla, mentiin jossain määrin yli myönnetyn määrärahan. Tämä oli nimittäin Smk. 16,300: —, jota vastoin kustannus nousi Smk:kaan 16,845: 17.

Sitä vastoin jäi Smk:n 38,800: — suuruisesta määrärahasta „Siltavuorenpenkereen tasotusta varten pitkin korttelin N:o 140 etelä- ja länsiosaa“, Smk:n 4,491: 10 suuruinen jäännös, sen johdosta että kustannuslaskelmaan merkittyä tukimuuria ei rakennettu, koska Siltavuoren tontteja Yliopistolle myytäessä tehtiin sellainen sopimus että ostaja omalla kustannuksellaan suorittaisi tämän työn.

Samoin suoritettiin Siltasaarenkadun laajennustyöt pitkin tonttin:oja 3 ja 5 korttelissa N:o 300 Smk. 1,736: 23 halvemmalla kuin oli laskettu syystä että kustannusarvioon merkitty kalliomäärä, joka laskelmaa laadittaissa oli vaikea arvioida, kun rakennuksia y. m. sijaitsi tulevalla kadulla, todellisuudessa havaittiin pienemmäksi kuin miksi se ehdotuksessa oli ilmoitettu.

Sitä vastoin mentiin 11:ssa kaupunginosassa tehtäviä kaduntasotustöitä varten myönnetystä määrärahasta sangen tuntuvasti yli, sen takia että kustannuksia korottavia vaikeuksia syntyi kaduilta louhitun kiven poiskuljettamisessa. Kustannukset nousivat sen johdosta seuraaviin määriin: Hämeenkadun tasotus I. Viertotien ja 2:sen linjan välillä, kustannus Smk. 5,684: 85, määräraha Smk. 4,100: —; Porthaninkadun tasotus 2:sen ja 5:n linjan välillä, kustannus Smk. 26,140: 30, määräraha Smk. 24,300: —; Lönnrotinkadun jälellä olevan puolen tasotus 2:lta linjalta os. N:oon 8, kustannus Smk. 9,462: 17, määräraha Smk. 10,000: —; 2:sen linjan jälleläolevan osan tasotus pitkin korttelia N:o 301 b., kustannus Smk. 7,573: 97, määräraha Smk. 6,400: —.

Sitä paitsi käytettiin Sörnäisten Rantatien tasottamiseen myönnetyn 11,000 Smk:n määrärahan yli Smk. 1,935: 13, syystä että se osa Rantatietä, joka oli mutapohjalle täytetyllä maalla, alati laski.

Neitsytpolun laskeminen mukulakivillä pitkin tonttia N:o 5 suoritettiin lasketulla Smk:n 550: — kustannuksella.

Smk:n 13,900: — määrärahasta teiden laittamiseksi Katajanokan kaakkoisosassa sijaitsevien varastopaikkain välille käytettiin ainoastaan Smk. 12,797: 76.

„Sekalaisen ylläpidon“ kustannukset nousivat Smk:kaan 15,037: 09; Kanavat ja viemärit.
määräraha Smk. 15,000: —.

Smk:n 3,000: — määrärahasta, „täydennystöitä“ varten meni yli Smk. 518: 95, syystä että Smk:n 728: 07 kustannusta eräästä 170 metrin pituisesta kanavasta Vallilasta Sörnäisten rautatielle, joka kanava tehtiin Vesijohtokonttorin laskeman vesijohdon yhteydessä, ei voitu suorittaa millään muulla määrärahalla kuin kyseessäolevalla.

Uusia viemärikanavia laskettiin seuraavain katujen alle: Laivastokatu, määräraha Smk. 9,100: —, kustannus Smk. 8,433: 83; Pietarinkatu os.: N:osta 12 Neitsytpolulle ja N:osta 14 Kapteeninkadulle, määräraha Smk. 9,900: —, kustannus Smk. 9,534: 18; Laivanvarustajankatu os. N:osta 7 Kapteeninkadulle, määräraha Smk. 3,000: —, kustannus Smk. 2,591: —; Laivurinkatu Pietarinkadulta Merikadulle ja Merisatamaan, määräraha Smk. 9,400: —, kustannus Smk. 8,771: 70; E. Rautatienkatu Malminkadulta Lapinlahdenkadun alaiseen kanavaan, määräraha Smk. 5,600: —, kustannus Smk. 5,028: 80; Siltavuorenpenger os. N:osta 16 Nikolainkadun alaiseen kanavaan, määräraha Smk. 6,300: —, kustannus Smk. 3,229: 40; Porthaninkatu os. N:osta 8 5:nteen linjaan, määräraha Smk. 2,500: —, kustannus Smk. 2,439: 15; Merikatu os. N:osta 13 Laivurinkadulle ja os. N:osta 7 Kapteeninkadulle, määräraha Smk. 8,800: — kustannus Smk. 8,855: 41. Melkein kaikista näistä uusia kanavia varten myönnetyistä määrärahoista on jäänyt säästöä, varsinkin Siltavuorenpenkereen alaisesta kanavasta os. N:osta 16 Nikolainkadun alaiseen kanavaan, syystä että tätä kanavaa, koska kaikki Siltavuoren tontit myytiin Yliopistolle, ei tarvittu laittaa koko ehdotettuun pituuteensa.

Seuraavia kanavia pitennettiin: Kruunuvuorenkadun alainen kanava, määräraha Smk. 2,500: —, kustannus Smk. 2,653: 03; Näkinkujan alainen kanava, määräraha Smk. 2,800: —, kustannus Smk. 3,249: 06; Sörnäisten Rantatien alainen kanava, määräraha Smk. 13,600: —, kustannus Smk. 12,514: 97.

Tiet. Menoarviossa myönnetystä Smk:n 10,000: — määrärahasta „sekalaisiin korjauksiin“ mentiin vuoden kuluessa yli Smk. 1,500: 95.

Viertotiet. Määräraha Smk. 15,000: — „viertoteiden sekalaisiin korjauksiin“ käytettiin melkein kokonaan ajottuun tarkotukseensa.

Satamat. „Laiturien, satamain, pojujen, väliaikaisten siltojen sekalaisten korjausten, täytetöiden y. m.“ kustannus nousi Smk:kaan 14,901: 70. Määräraha oli Smk. 15,000: —.

Jälle vievään alasmenosiltojen ja aitausten kustannukset nousivat vuoden kuluessa melkoiseen summaan, nimittäin Smk:kaan 5,789: 93, nousten yli määrärahan Smk. 2,789: 93. Tämä johtui pääasiallisesti siitä,

että vilkkaan talvilaivaliikenteen takia oli pakko alituisesti laittaa melkoisen pitkiä aitoja jäärailoja pitkin, jota paitsi raihojen yli kulkevat sillat vaativat sekä alituista valvontaa että melkein jokapäiväistä korjausta tai pitentämistä.

„Töölön lahden perkkaukseen“ myönnetystä määrärahasta, Smk 25,000: — mentiin vuoden kuluessa yli Smk 2,328: 79.

Pohjoissataman laivasiltojen pitentämisestä oli kustannukset laskettu tasaluvuin Smk:ksi 1,000: —, mutta tarvittiin tämänkin lisäksi Smk:n 926: 77 suuruinen summa.

Hietalahden pohjoislaiturin laajentaminen oli laskettu maksavan Smk 137,000: —, mutta voitiin työ suorittaa kustannuksella, joka oli Smk 17,246: 02 myönnettyä määrärahaa pienempi. Pääasiallisena syynä tähän oli se, että tarvittavat täyteainekset ilmaiseksi saatiin paikalta.

Smk:n 1,400: — määrärahasta kiinnitysrenkaita varten Hietalahden- ja Sörnäisten satamiin käytettiin tarkotusta varten Smk 993: 40.

„Kaatopaikkain ja laiturien“ kunnossapitoon sekä „vahtien palkkaukseen“ myönnetty määrärahat käytettiin kokonaan tarkoituksiinsa. Puhtaanapito-
laitos.

Sitä vastoin mentiin yli määrärahoista sekä „makkien ja käymäläin puhtaanapitoa varten“ että myös „makkien ja käymäläin korjauksiin“; edellisestä Smk:lla 835: 69, jälkimäisestä Smk:lla 1,260: 50.

Kustannukset „kaupungin yleisten paikkain ja katuosuuksien puhtaanapidosta“ sekä „viertoteiden puhtaanapidosta“ nousivat tänäkin vuonna määrärahoja suuremmiksi. Ensinmainittu kustannus jakaantuu seuraaviin erikoiseriin:

Työnjohto	Smk	3,822: 24
Työkalut	„	1,836: 04
Lakaiseminen	„	29,177: 37
Rikkojen kuljetus	„	10,852: 70
Lumen „	„	8,489: 65
Lumireenajo ja hiekotus	„	3,555: 55
Yhteensä		Smk 57,733: 55

Myönnetty määräraha nousi Smk:kaan 49,000: —. „Viertoteiden puhtaanapitoon“ myönnetyn, Smk:n 20,000: — määrärahan yksityiserät näkyvät taas seuraavasta taulusta:

Työnjohto	Smk	3,129: 69
Työkalut	„	403: 98
Lakaseminen	„	12,920: 74
Rikkojen kuljetus	„	5,642: 05
Lumen „	„	107: 10
Lumireen ajo ja hiekotus	„	1,260: 12
Yhteensä		Smk 23,463: 68

Smk:n 10,000: — määrärahasta „kaupungin keskikatu-
jen kasteleminen“ käytettiin Smk 9,074: 36.

Kaivopuiston viertoteiden puhtaanapidon, joka työ aikasemmin oli suoritettu urakalla, otti kaupunki tänä vuonna kokonaan huostaansa. Tämän puhtaanpidon kustannukset nousivat Smk:kaan 2,409: 07, josta Smk 511: 90 tuli kaupungin osalle ja loput Smk 1,897: 17 l. Kaivopuiston asianomaisten huvilanomistajain osalle. Kaupungin tieosuuksien puhtaana-
pitoon myönnetty määräraha oli Smk 1,000: —.

Smk:n 7,000: — määräraha „teiden puhtaanapitoon“ kului tähän tarkotukseen.

Sitä vastoin ei käytetty koko jäiden puhtaanapitoon myönnettyä määrärahaa, Smk 1,500: —, vaan säästyi siitä Smk 313: 85.

Kaupungin Puhtaanapitolaitos, joka toimittaa makkien puhtaanapidon yksityisten taloissa, aloitti toimintansa kesäkuun 1 p. 1904. Puhtaanapitoon oli silloin ilmoitettu 56 taloa, jota paitsi laitos heti otti toimittakseen puhtaanapidon kaupungin 47:ssä laitoksessa. Yksityisten taloissa oli 2,261 vakinaista asujaa ja satunnaisia 383 henhilöä; ja nousivat talonomistajain Rahatoimikonttoriin suorittamat ensimmäiset neljännes- tai kuukausimaksut yhteensä Smk:kaan 2,623: 95. Syyskuun 1 päivään oli talojen luku lisääntynyt 134, joissa oli 5,550 vakinaista asujaa ja 1,034 satunnaista. Vuoden lopussa olivat vastaavat luvut 250 kpl. yksityisten taloja, 12,331 vakinaista asujaa sekä 2,908 satunnaista. Koko vuoden tulo nousi Smk:kaan 14,378: 02, josta Smk 7,906: 32 oli talonomistajain maksuja, Smk 2,000: — korvausta kansakoulujen makkien puhtaanapidosta, Smk 3,701: 70 korvausta kaupunkien yleisten makkien ja käymäläin puhtaanapidosta, sekä kaatopaikkain ja laiturien y. m. valvonnasta, sekä vihdoin Smk 770: — tuloa vuoden kuluessa myydyistä lannasta.

Puhtaanapitolaitoksen palvelukseen otettiin aluksi johtaja, tarkastus-

mies, 7 kpl. ajureja ja 2 apuria, sekä Malmin kaatopaikalle toimitsija ynnä 8 miestä, jotka viimeksimainitut toimittavat rautatievaunujen purkauksen ja lastauksen sekä makkiastiain puhdistuksen. Syyskuun 1 päivänä lisättiin kuitenkin työvoimia 2 ajurilla ja 2 apurilla sekä vuoden lopussa vieläkin 2 ajurilla ja yhdellä apurilla.

Malmille kuljetettiin kesäkuun 1 p.—joulukuun 31 p. 819 kuut. m. makkilantaa ja 3,133 kuut. m. rikkoja sekä muille paikkakunnille 17 vaununlastia eli n. 125 kuut. m. makkilantaa. Malmille varastoon pantu lanta väheni kuitenkin kuutiomitaltaan mätänemisen ja palamisen kautta n. 40 %, jonka vuoksi vuoden lopulla oli jälellä myytäväksi ainoastaan n. 2,500 kuut. m. lantaa, arvoltaan n. 10,000 markkaa.

Menot nousivat Smk:kaan 31,065: 77, josta johtajan, tarkastusmiehen ja toimitsijan palkkoja maksettiin Smk 4,140: —, kuljetuksesta kaupungilla Smk 12,815: 35; astioiden puhdistuksesta Malmilla Smk 6,612: 90; rautatierahteja Malmille 360 vaunusta Smk 2,316: 90; uusien peltiastioiden ostoa ja vanhojen korjausta Smk 2,566: 25; kaatopaikka- aseman rakennusten maalaus Smk 392: 50; sekä makulatuuria, desinfisioimistarpeita, nahkaesiliinoja, työkaluja y. m. Smk 2,221: 87.

Puhtaanapitolaitos on siis vuoden kuluessa tuottanut välillistä tappiota Smk 16,687: 75. Jos tästä kuitenkin vähennetään Malmille varastoon pannun lannan arvo, nousee suoranainen tappio Smk:kaan 6,687: 75, johon silloin myös sisältyy laitokselle hankittujen astioiden ja kaluston arvo; ja lieneekin tämä menettelytapa aivan oikea, koska puheenalainen kalusto ylen nopeaan kuluu. Mainittu tappio on siirretty seuraavaan vuoteen, korvattavaksi siitä voitosta, minkä puhtaanapitolaitos epäilemättä on tuotava, kunhan vaan siihen liittyy niin monta talonomistajaa, että hankittu puhtaanapitokoneisto saa täyttä työtä.

„Työkalujen sekalaisten ostojen ja korjausten“ kustannukset nousivat Smk:kaan 7,417: 06; määräraha Smk 7,000: —. Työkalut.

Kaksi uutta kasteluvaunua, sisältäen kumpikin 750 litraa, hankittiin Smk:n 1,920: — kustannuksella; määräraha oli Smk 2,000: —.

„Pesusiltain, halkomittain, lyhtypylväiden y. m. sekalaisen ylläpidon“ Sekalaista. kustannus nousi vuoden kuluessa melkoista suurempaan määrään kuin tarkotukseen oli arviolta myönnetty. Se seikka että tuosta 6,000 markan määrärahasta joka vuosi mennään ylitse, laajempia töitä suorittamatta, osottaa vaan että määräraha on riittämätön. Erikoiskustannukset ilmenevät seuraavasta taulusta:

Pesusillat	Smk	6,061: 78
Halkomitat	„	1,530: 69
Lyhtypylväät	„	1,109: 66
Hengenpelastuskapineet	„	323: 01
Hermanninkaupunki	„	184: 22
Sekalaisia	„	226: 40
Yhteensä		Smk 9,435: 76

Kaupunginval-
tuuston käyttö-
varat.

Paitsi yllämainittuja menosääntöön merkittyjä töitä suoritti Konttori erityisten määräysten nojalla seuraavat työt, joihin varoja oli osotettu Kaupunginvaltuuston käyttövaroista, nimittäin:

Eläintarhan hiihtomäki, määräraha Smk 1,900: —, kustannus Smk 2,367: 65; polisivahtikonttorin sisustus ja osittainen uudestirakennus taloon N:o 16 Tarkampujankadulla, määräraha Smk 3,600: —, kustannus Smk 4,257: 92; lavoja Katajanokan Tulli- ja pakkahuoneeseen, määräraha Smk 9,900: —, kustannus Smk 9,741: 08; kalakauppamyymäläin sisustaminen Länsirannan Kauppahalliin, määräraha Smk 10,200: —, kustannus Smk 13,243: 09; väliaikainen paloasema Kallioon, määräraha Smk 2,500: —, kustannus Smk 3,299: 12 sekä pelastuspojujen korjaus ja täydennys, määräraha Smk 600: —, kustannus Smk 703: 90.

Yllämainituista töistä nousi varsinkin „kalakauppamyymäläin sisustaminen Länsirannan Kauppahalliin“ laskettuja kustannuksia melkoista kalliimmaksi, mutta johtui tämä pääasiallisesti siitä, ettei hallissa jo olevia vesi- ja viemärijohtoja voitu, kuten oli otaksuttu, käyttää semmosinaan tarvitsematta niitä laskea uudelleen, mikä seikka kohotti työkustannuksia Smk:lla 2,298: 75, jota paitsi merenpinnan alle laitettavan kellarin rakentamista kohtasi suurempia vaikeuksia kuin oli laskettu, lisäten tämäkin osaltaan kustannusten kohoamista.“

Kaupungin-
geodeetin
toiminta.

Kaupungin geodeetti on vuoden kuluessa ollut mukana suorittamassa seuraavia Rakennuskonttorin johtosäännön 5 §:ssä mainittuja toimituksia, nimittäin

66 tontin mittausta, 37 tontin arvioimista, 18 huvilain- ynnä muuta maankatselmusta, 137 kolmen vuoden katselmusta, 19 tarkastuskatselmusta, 9 lähtökatselmusta, 16 rajanpaalutuskatselmusta, 35 kivijalankatselmusta, 9 punnitusta. Mainittu geodeetti on antanut 6 mittauskirjan kopiota, 4 todistusta ja tonttikirjanotetta, 16 jäljennöstä huvilain, varastopaikkain y. m. kartoista ja on sen ohessa sekä itse että varta vasten otettujen apulaisten kautta toimittanut kaikellaisia Rakennuskonttorin ja kaupungin karttalaitoksen tarvitsemia geodeettisia töitä.

Kaupungin metsänkasvatuksen valvontaan käytetty metsänhoitomies, metsänhoitaja G. O. Timgren, on toiminnastaan vuoden kuluessa antanut seuraavan kertomuksen:

Kaupungin
metsien hoito.

„Metsänistutuksia on pääasiallisesti toimitettu Grejuksen maalla, mihin istutettiin 5,100 siperialaisen lehtikuusen taimia sekä 700 saarnen ja 150 tammen taimia. Forsbyn tilan maalle istutettiin 1,575 kpl. ja Meilansin maille 134 kpl. lehtikuusia, jota paitsi 80 kpl. eri puulajien taimia on istutettu eri paikkoihin. Istutukset on tarkotettu täyttämään aukkoja, jotka varsinkin viime vuosina ovat syntyneet siten, että osittain pahan-
kuriset ihmiset ja metsänhaaskaajat ovat repineet ylös tai katkaisseet taimia, osittain siten että hirvet, joita on alkanut näyttäytyä istutuksissa, varsinkin ampumaradan takana, ovat niitä vahingoittaneet.

Metsän kasva-
tus.

Taimitarhassa on ainoastaan uudestikoulitus-töitä suoritettu.

Raivaus- ja harvennustöitä on kertomusvuoden kuluessa toimitettu Meilansin ja Grejuksen osissa, minkä ohella tuulen kaatamia ja kuivuneita puita on korjattu pois sieltä, missä niitä on havaittu.

Edellisenä vuonna Guntähden tilan alueelta kaadetut hirret kuljetettiin kevättälvellä pois metsästä ja vietiin kaupungin varastopaikkaan. Muuta metsänhakkausta ei ole toimitettu.

Metsänhakkaus.

Kuten jo huomautettiin ovat viime vuosina metsät olleet raiskauksen alaisina sen kautta että paljon taimia on joko revitty irti juurineen tai katkaistu, johon eivät ainoastaan kouluijässä olevat pojat, vaan vanhemmatkin henkilöt ovat tehneet itsensä vikapäiksi, ja on tämä haaskaus arveluttavassa määrässä lisääntynyt sen jälkeen kun havupuiden oksista tehdyt kimput ovat alkaneet mennä kaupaksi kaupungissa. Sunnuntaisin ja pyhäpäivinä, jolloin satoja ihmisiä liikkuu metsissä kaupungin ympäristöillä, kärsivätkin istutukset suurta vahinkoa. Olisi sen vuoksi tarpeen että suurempi luku sakkotauluja — ainakin 50 kappaletta — sijoitettaisiin teiden ja suurempain istutusten varsille ja että näissä tauluissa olisi tiedonanto että puut ovat istutetut. Sen ohella olisi tästä huomautettava työväen- y. m. yhdistyksiä.

Metsänhaaskaus.

Vuoden kustannukset ovat:

metsänistutukset	Smk	172: 30
taimikoulu	„	132: 90
raivaus ja harvennus	„	274: 84
tukkien kuljetus	„	1,260: 53
ylimääräinen vartioiminen Juhannuksena ja Jouluna	„	285: 47
eli yhteensä Smk		2,126: 04“

Vesijohdon laa-
jentaminen ja
arvo.

Vesijohdosta sen laajenemisesta ja toiminnasta on Vesijohtokonttori antanut seuraavan kertomuksen:

	<i>Frk.</i>	<i>n:o</i>
Vesijohdon pääoma-arvo 1903 vuoden lopussa	3,941,228	96
Vesimittarien osto	6,759	07
Vesijohto Vuorimiehenkadun alitse	3,755	79
" Laivurinkadun " (osittain putkien vaihto)	15,827	31
" Tarkkampujankadun "	6,189	42
" Albertin-, I. Roobertin-, Kivenhakkaajan- ja Punavuoren- katujen alitse (osittain putkien vaihto)	15,747	23
" Kutojankadun alitse	1,544	27
" Eläintarhantien " huviloihin N:o:ihin 9, 10 & 11	6,326	41
" I. Viertotien "	15,692	29
" Pietarinkadun "	12,710	32
" Porthaninkadun "	2,189	13
" Läntisen Satama- ja Laivastokatujen alitse	11,719	89
" Laivanvarustajankadun alitse	3,092	07
" E. Rautatienkadun "	2,853	56
" Nikolainkadun "	2,622	44
Paloposteja ja sulkuraneja putkiverkossa.	1,458	31
	4,049,716	47
Poistoa putkiverkosta	5,400	—
Vesijohdon pääoma-arvo 1904 vuoden lopussa	4,044,316	47

Asetettujen vesimittarien luku on lisääntynyt 61:llä ja oli vuoden lopussa 2,000, joista 6 kpl. oli yksityisten kuluttajain omia. Mittarien johtoaukon läpimitta näkyy seuraavasta erittelystä:

Johtoaukko	7	13	20	25	30	40	50	75	100	150 mm.
Luku	2	180	676	466	265	209	149	39	5	9 kpl.

Vesijohdon paineen lisäämiseksi ja runsaamman vedensaannin synnyttämiseksi Ison Roobertinkadun ja Punavuorenkadun päässä on vuoden kuluessa laskettu 203 mm. putkijohto Bulevardinkadulta Albertin- y. m. katujen alle Perämiehenkadulle. Tarkkampujankadun alle on laskettu yhdistysjohto Korkeavuoren- ja Kasarminkatujen alaisten johtojen välille paineen lisäämiseksi viimeksimainitun kadun alla. Niinikään on samaan

tarkotukseen laskettu johtoja Kutojankadun ja Laivurinkadun osan alle. Muut lasketut johdot ovat putkiverkon laajennusta.

Muutamia uusia sulkuventiilejä ja paloposteja asetettiin sellaisiin paikkoihin, joissa niitä ennestään oli liian harvassa. Uusia paloposteja.

Putkien vaihdon aiheuttamat poistot nousevat seuraaviin määriin: Pääoman-arvon poistoa.

Laivurinkatu	<i>Smc</i> 1,500: —
Albertin-, Ison Roobertin-, Kivenhakkaajan- ja Punavuorenkadut	” 3,900: —
	Yhteensä <i>Smc</i> 5,400: —

Vuonna 1904 maahan laskettujen ja nostettujen vesijohtoputkien pituus ja läpimitta ynnä palopostien ja sulkuranojen luku näkyy seuraavasta taulusta: Laskettuja vesijohtoputkia.

	208 mm putkea	152 mm putkea	127 mm putkea	102 mm putkea	Paloposteja kpl.	Sulkuranoja kpl.
Yhdistysjohto Tarkkampujankadun alitse	—	101	—	—	1	2
” Kutojankadun ”	—	—	73	—	—	1
Putkienvaihto Laivurinkadun alla	242	—	—	—	1	2
” Albertin-, I. Roobertin-, Kivenhakkaajan- ja Punavuorenkatujen alla	500	—	—	—	2	7
Vesijohto Vuorimiehenkadun alitse	—	—	58	—	—	1
” Laivurinkadun ”	—	—	157	—	2	4
” Eläintarhantien ”	—	—	334	—	3	2
” I. Viertotien ”	342	—	—	—	4	1
” Pietarinkadun ”	—	—	254	—	2	1
” Porthaninkadun ”	—	—	38	—	—	—
” Läntisen Satama- ja Laivastonkatujen alitse	—	—	380	—	3	2
” Laivanvarustajankadun alitse	—	—	126	—	1	1
” E. Rautatienkadun ”	—	97	—	—	—	3
” Nikolainkadun ”	—	52	—	—	1	3
” Kirkkokadun ”	—	15	—	—	—	—
Sekalaisia täydennyksiä	—	—	—	—	3	3
Yhteensä	1,084	265	1,420	—	23	33
Maasta kaivettuja tai hyljättyjä	—	—	—	555	—	—

Putkiverkon
pituus.

Putkiverkon pituus sekä siihen pantujen palopostien ja sulkuranain luku näkyy seuraavasta taulusta:

	588 mm putkea	533 mm putkea	457 mm putkea	406 mm putkea	305 mm putkea	203 mm putkea	152 mm putkea	127 mm putkea	102 mm putkea	76 mm putkea	51 mm putkea	Yhteensä put- kea	Paloposteja	Sulkuranoja
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	kpl	kpl
31 p. Jouluk. 1903	92	15	4,149	3,119	9,059	6,024	13,193	4,953	28,221	1,919	2,655	73,399	527	521
Lisäys v. 1904 . . .	—	—	—	—	—	1,084	265	1,420	—	—	—	2,769	23	33
Vähennys v. 1904	—	—	—	—	—	—	—	—	555	—	—	555	—	—
31 p. Jouluk. 1904	92	15	4,149	3,119	9,059	7,108	13,458	6,373	27,666	1,919	2,655	75,613	550	554

Putkiverkon keskiläpimitta on 177,1 mm.

Vuoden lopussa oli käytännössä: 16 julkista käymälää vesisuihkui-
neen, 4 vesiallasta (joista 2:ssa oli laitteita veden lämmittämistä varten),
46 vedenottoaikkaa puistojen ja 7 katujen kastelemista varten, 33 veden-
ottoaikkaa laitureilla laivoja varten, 14 keskeytyvää ja 16 alati juok-
sevaa vapaakaivoa ja juomavedenheittäjää, 4 suihkukaivoa (paitsi kahta
yksityisten omistamaa, joihin kaupunki kustansi veden), sekä 2 veden-
paineella käypää hissiä. Kaupungin taloja ja laitoksia oli 36 varustet-
tuna vesijohdolla.

Vesijohdon hal-
linto ja käyttö.

Hallinto, käyttö ja sekalaista:

	<i>Smk.</i>	<i>ml</i>	<i>Smk.</i>	<i>ml</i>
<i>Vesijohtokonttori.</i>				
Yksi insinööri, palkkiota ja matkaravoja	8,996	42		
Yksi assistentti	4,000	—		
Yksi kirjanpitäjä	3,600	—		
Kirjoitus- ja piirustusapulainen ja konttoripoika	3,464	40		
Vuokra, lämmitys, valaistus ja siivous	1,965	12		
Tarverahoja	2,040	77	24,066	71
<i>Vedennosto.</i>				
Yksi ylikoneenkäyttäjä, puolet palkkiota	1,350	—		
Yksi ensimmäinen koneenkäyttäjä, palkkiota	1,800	—		
Yksi toinen s:n s:n	1,500	—		
Yksi puhdistaja s:n	1,000	—		
Siirto	5,650	—	24,066	71

	<i>Smk</i>	<i>ptä</i>	<i>Smk</i>	<i>ptä</i>
Siirto	5,650	—	24,066	71
Lämmittäjä- ja apuripäivätyöt	390	82		
Polttoaineita höyrypumpulaitokseen ja konehuoneiden lämmitys, öljyä, vanua ja sekalaisia	4,771	89		
Polttoaineita konemiehistön asuntoihin	475	50		
Turbiinipumpulaitoksen korjaus ja kunnossapito	1,291	64		
Höyrypumpulaitoksen " " "	908	05		
Vesirännin " " "	59	50		
Konemiehistön asuntojen " " "	1,323	06	14,870	46
<i>Sivilöiminen.</i>				
Yksi ylikoneenkäyttäjää, toinen puoli palkkiota	1,350	—		
Siiviläin jäädyttäminen ja kuoriminen, ynnä hiekan pesu, kärrittäminen ja täyttämisen	8,217	54		
Siiviläaltaan N:o III betonoiminen	3,530	81		
Siiviläaltaiden korjaus	1,055	65		
Aitausten "	849	96		
Työkalujen " ja sekalaista	966	32		
Polttoaineet pumppukaivoihin	347	—	16,317	28
<i>Putkiverkko.</i>				
Palopostien ja vedenottopaikkojen hoito	6,289	19		
Putkiverkon korjaus ja kunnossapito	4,013	09		
Palopostien ja sulkuranojen korjaus ja kunnossapito	3,151	95		
Maasta kaivettujen ja hylättyjen putkien poistoa	5,400	—	18,854	23
<i>Vesisäiliö.</i>				
Yksi säiliönvahti, palkkiota	500	—		
Vanh. vesisäiliön katon uudestaan laskeminen, $\frac{1}{3}$ koko pinta-ala	5,026	80		
Vesisäiliön, vedenkorkeuden sähkömittarin ja vahdin asunnon ylläpito ja korjaus	1,270	78	6,797	58
<i>Vesimittarit.</i>				
Vesimittarien korjaus ja tarkistus (vähentämällä tästä kertyneet maksut)	5,241	20		
Vesimittarien lukeminen ja tulosten käsittely	8,483	28	13,724	48
<i>Sekalaista.</i>				
Mittauksia ja tutkimuksia	565	79		
Palovakuutusmaksuja, veroja Helsingin pitäjän kunnalle ja telefonimaksuja	3,035	88		
Siirto	3,601	67	94,630	74

	<i>Smc</i>	<i>ml</i>	<i>Smc</i>	<i>ml</i>
Siirto	3,601	67	94,630	74
Hevosallasten vedenlämmityslaitosten käyttö ja hoito	2,471	21		
Vanhankaupungin siivilä- ja suojelusalueen vuokra, siitä vähennettynä kaupungin alivuokraajilta kertyneet varat	700	—		
Maksulippujen jakamiskustannukset	503	—		
Jatkettuja vesijohtoveden puhdistuskokeita.	1,748	20	9,024	08
<i>Työpaja.</i>				
Yksi työmestari, palkkiota	1,800	—		
Päivätöitä yksityisten töitä varten	39,089	31		
Tarveaineita " " "	69,168	63		
Työpajan työkalujen korjaus	2,500	—		
Aitausten korjaus sekä työpajarakennuksen kunnossapito . . .	400	—	112,957	94
Yhteensä	—	—	216,612	76

Vesijohtokonttori.

Menot osastossa vesijohtokonttori ovat palkkoja ja tarverahoja vesijohdon laajennuksen, käytön, kunnossapidon ja hallinnon silmälläpitoa sekä vesimaksujen ja vesijohtotöiden toimittamisesta tulevain palkkioiden maksunpanoa varten.

Konttoritöitä oli vuoden kuluessa 116 toimituskirjaa, 125 kirjettä, 5,600 maksulippua kulutetusta vedestä sekä 2,458 laskua työpajan toimittamista töitä.

Insinööri C. Hausen, joka aina vuodesta 1882, jolloin vesijohdon valvonta, ja vuodesta 1883, jolloin sen käyttö ja hoito otettiin kaupungin Rakennuskonttorin huostaan, on lähinnä valvonut vesijohtolaitoksen käyttöä ja laajennusta, sekä vuodesta 1892 ollut sen johtajana, sai omasta pyynnöstä eron tästä toimesta kesäkuun 1 päivänä. Samoin erosi vesijohtolaitoksen assistentti insinööri Harald Herlin, joka maaliskuun 1 päivänä 1901 oli astunut virkaansa, elokuun 1 päivänä antautuakseen yksityistoiminnan alalle.

Puheenalaisiin toimiin valitsi Kaupunginvaltuusto, virkojen oltua haettaviksi julistettuina, insinöörit Albin Skogin ja Einar Moringin, jotka astuivat toimeensa toinen kesäkuun 1 ja toinen lokakuun 1 päivänä.

Vedennosto.

Vuoden kuluessa nostetun veden määrä on 2,408,029 kuut. m., mikä on 171,952 kuut. m. eli noin 7,7 % edellisen vuoden määrää suurempi.

Höyrypumpppukonetta käytettiin 14 päivää, yhteensä 291 tuntia, myllyyn ja turbiinipumpppuihin johtavan vesirännin korjauksen takia.

Taulu pumppulaitoksen käytöstä vuonna 1904:

Kuukausi	Turbiinipumpulaitos				Höyrypumpulaitos			Yhteensä m ³	Nosto vuorokau- dessa		
	Pumpun N:o	Tunteja	Lyöntejä	m ³	Tunteja	Lyön- tejä	m ³		Keskim. m ³	Enintään m ³	Vähintään m ³
Tammikuu . .	I	574	454,886)	201,843	—	—	—	201,843	6,511	7,637	4,380
	II	559	442,194)								
Helmikuu . .	I	500	387,123)	177,134	—	—	—	177,134	6,108	6,877	4,177
	II	515	400,138)								
Maaliskuu . .	I	578	438,999)	194,072	—	—	—	194,072	6,260	7,279	3,974
	II	555	423,544)								
Huhtikuu . .	I	530	411,258)	195,494	—	—	—	195,494	6,516	7,486	3,745
	II	590	457,606)								
Toukokuu . .	I	587	473,512)	211,892	11	22,351	3,572	215,464	6,950	8,147	4,481
	II	576	468,232)								
Kesäkuu . . .	I	553	443,116)	201,032	—	—	—	201,082	6,703	8,505	4,078
	II	566	450,580)								
Heinäkuu . .	I	345	277,047)	133,155	267	444,501	71,031	204,186	6,587	8,557	4,093
	II	395	314,754)								
Elokuu	I	564	449,118)	203,527	13	15,344	2,452	205,979	6,644	7,982	4,117
	II	575	455,446)								
Syyskuu . . .	I	597	491,951)	215,731	—	—	—	215,731	7,191	8,002	4,582
	II	583	466,853)								
Lokakuu . . .	I	589	474,156)	207,975	—	—	—	207,975	6,709	8,110	4,355
	II	576	450,178)								
Marraskuu . .	I	551	434,242)	194,476	—	—	—	194,476	6,483	9,084	3,924
	II	557	430,096)								
Joulukuu . .	I	571	444,748)	194,593	—	—	—	194,593	6,277	7,396	3,644
	II	550	420,111)								
Koko v:lta	—	13,136	10,359,652)	2,330,974	291	482,196	77,055	2,408,029	6,579	9,084	3,644

Vedenkulutus vuorokautta kohti oli keskimäärin 6,579 kuut. m. (=76,1 sek. l.), ensin toukokuun 7 p:nä 8,147 kuut. m. (= 94,2 sek. l.) ja vähin joulukuun 25 p:nä 3,644 kuut. m. (= 42,2 sek. l.).

Suuret maksimi-nostomäärät kesä-, heinä- ja marraskuulla ovat syntyneet vesisäiliön puhdistuksen ja uudestaan täyttämisen kautta näinä päivinä.

Nostokustannus oli keskimäärin 0,62 penniä kuut. metriä kohti vettä.

Siivilöimiskustannus on 4 markkaa 99 penniä neliömetriltä siiviläpintaa ja 0,68 penniä kuut. metriltä vettä.

Veden siivilöi-
menin.

Siiviläin puhdistus toimitettiin 44 kertaa, kuten seuraavasta taulusta näkyy:

Puhdistettuja siiviläaltaita	Tammikuu	Helmi- kuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
I	1	—	—	1	1	2	—	—	—	1	1	—
II	—	—	1	—	2	2	—	1	—	—	1	—
III	—	—	—	1	1	2	1	—	—	1	—	—
IV	—	—	1	1	1	1	1	—	1	1	—	1
V	1	—	—	1	2	1	—	1	—	1	—	1
VI	—	1	—	1	1	1	2	—	1	—	1	—
Yhteensä	2	1	2	5	8	9	4	2	2	4	3	2

Eri siiviläin käyntiaika oli koko vuonna: N:o I:n — 295, N:o II:n — 262, N:o III:n — 269, N:o IV:n — 309, N:o V:n — 315 ja N:o VI:n — 293 vuorokautta. Keskimääräinen käyntiaika kahden puhdistuksen välillä taas oli: N:o I:n — 42, N:o II:n — 37, N:o III:n — 45, N:o IV:n — 39, N:o V:n — 39 ja N:o VI:n — 37, eli kaikkien siiviläin 40 vuorokautta. Pisin käyntiaika ($\frac{25}{11}$ 03— $\frac{6}{3}$ 04) oli siivilällä N:o IV, 102 vuorokautta, lyhin ($\frac{20}{6}$ — $\frac{24}{6}$) siivilällä N:o II, 4 vuorokautta.

Jään vahvuus oli avoimissa siivilöissä enintään 53, katetuissa 13 cm. Alin ilmanlämpö oli — 28° C, alin ilmanlämpö katetuissa siivilöissä — 2,5° C.

Samoin kuin vuonna 1903 betonoitu avoin siivilä N:o II varustettiin tämän vuoden kuluessa siivilä N:o III betoniverholla, kuitenkin täydellisesti saavuttamatta tarkotusta, muurihalkeamain pysyväistä korjausta. Siiviläin hiekka kaivettiin ja täydennettiin entiseen tapaan.

Muut tiedot siiviläin käytöstä ja sen tuloksista antaa seuraava taulu:

Taulu siiviläin käytöstä vuonna 1904:

Kuukausi	Siivilä-alaa käytännössä m ²			Siivilöimisnopeus, mm tunnissa			Läpikuultavuus						Veden bakteriopitoisuus tutkittiin, kertaa	Bakteripesäkkeitä oli 1 cm ³ vesijohdosta yli 100, kertaa	Siivilöimisen kautta poistettujen bakteriipesäkkeiden keskim. %
	Keskimäärin	Enintään	Vähintään	Keskimäärin	Enintään	Vähintään	Jokivesi			Vesijohtovesi					
							Keskim.	Enintään	Vähint.	Keskim.	Enintään	Vähint.			
Tammikuu . .	2,691	2,925	2,610	101	122	63	52	56	50	75	75	75	4	1	94,3
Helmikuu . .	2,630	2,805	2,610	97	110	67	57	58	56	75	75	75	3	0	93,9
Maaliskuu . .	2,704	2,805	2,610	96	116	63	60	62	58	75	75	75	3	0	95,6
Huhtikuu . .	2,706	2,925	2,610	100	122	60	30	62	7	65	75	40	5	5	92,4
Toukokuu . .	2,736	2,925	2,610	106	124	67	24	40	10	65	75	51	3	0	96,7
Kesäkuu . . .	2,186	2,925	1,284	130	181	77	43	53	35	75	75	75	4	0	98,4
Heinäkuu . .	2,167	2,337	1,947	127	153	80	35	50	10	69	75	55	2	0	89,4
Elokuu	2,106	2,610	1,947	132	155	76	44	61	19	71	75	55	4	1	92,8
Syyskuu . . .	2,669	2,805	2,610	112	128	73	39	51	27	69	75	61	4	0	96,1
Lokakuu . . .	2,730	2,925	2,610	102	129	60	34	53	15	65	75	50	4	3	93,9
Marraskuu . .	2,682	2,805	2,610	101	145	63	37	50	16	69	75	58	4	4	87,6
Joulukuu . .	2,805	2,925	2,610	94	115	54	51	59	30	74	75	70	5	5	89,8
Koko vuonna	2,567	2,925	1,284	108	181	54	42	62	7	71	75	40	45	19	92,2

Kuten taulusta näkyy, on siivilöimisnopeus keskimäärin ollut 108 mm tunnissa ja ainoastaan noin 23 % pumppujen käyntiajasta ollut alle 100 mm:n. Tämän suuren nopeuden ja jokiveden suuren bakterinpitoisuuden takia on vesijohtovesi osan vuotta ollut laadultaan vähemmän tyydyttävää bakteriologisessa suhteessa.

Siivilöimisen kautta on jokiveden läpikuultavuus lisääntynyt 69 %, jolloin on huomioon otettava, että se kone, jolla veden läpikuultavuus mitataan, ei osota enempää kuin 75 cm, mutta että vesijohtoveden läpikuultavuus ajottain on ollut suurempi.

Jokiveden lämpö määrä oli keskimäärin 6,3, enintään 19,6 ja vähintään 0,2° C, ja oli suunnilleen yhtäpitävä Vanhassakaupungissa siivilöidyn veden lämpö määrän kanssa.

Vuoden kuluessa korjattiin 5 putkivuotoa eli yksi 15,1 kilometriä kohti putkiverkon pituutta. Putkiverkko.

Suurempia korjauksia tehtiin 75 palopostiin ja sulkuranaan, pienempiä melkein joka päivä. Palopostien hoito maksoi vuotta ja kappaletta

kohti 5 markkaa 47 penniä. Putkiverkon ja siihen kuuluvain laitosten koko kunnossapitokustannus, siihen luettuna poistot, nousee 249 markkaan 35 penniin kilometriltä putkenpituutta ja 0,78 penniin kuut.metriä vettä kohti.

Vesisäiliö puhdistettiin kaksi kertaa ja oli tällöin säiliössä oleva pienin vesimäärä noin 1,300 kuut.m. vettä.

Vuoden kuluessa pantiin vanhan vesisäiliön katon $\frac{1}{3}$:n sijaan, kylästätyistä laudoista tehty uusi, joka nojasi rautaisiin kannattimiin, joten nyt enää ainoastaan $\frac{1}{3}$ vanhaa kattoa vielä on uudesti laskematta.

Vesimittarit.

Korjattujen ja tarkistettujen vesimittarien luku nousi 612:aan eli noin 31 %:iin asetettujen mittarien koko luvusta. Vuoden kuluessa toimitettiin noin 24,000 eri vesimittarien lukemista. Juoksevat menot mittareista olivat vuotta ja kappaletta kohti 6 markkaa 86 penniä ylläpidosta ja lukemisesta sekä 10 markkaa 42 penniä korkoa ja poistoja, eli yhteensä 17 markkaa 28 penniä vuotta ja kappaletta kohti. Kertyneet vuokrat taas ovat keskimäärin 12 markkaa 60 penniä vuotta ja kappaletta kohti.

Vuonna 1904 koeteltiin 10 mittaria asianomaisten kuluttajain pyynnöstä ja osotti 3 kappaletta 1,0—1,8 % liian paljon sekä 7 kappaletta 0,7—4,9 % liian vähän. Erehdyksen keskimäärä kaikilta vuoden kuluessa osotetuilta mittareilta oli noin 1,6 % liian vähän.

Työpaja.

Tietoja niiden töiden rahallisesta tuloksesta, joita työpaja on toimittanut yksityisten kuluttajain tai vesijohtoon kuulumattomain kunnallisten laitosten laskuun, antaa seuraava likimääräinen laskelma:

	<i>Smc.</i>	<i>7m.</i>	<i>Smc.</i>	<i>7m.</i>
Tulot:				
Tuloja vuonna 1903 toimitetuista töistä	—	—	151,112	—
Menot:				
Yksi työmestari, palkkiota	1,800	—		
5,5 % poistoa ja korkoa työpaja- ja makasiinirakennuksista . .	2,018	75		
Työpajarakennuksen korjaus ja kunnossapito y. m.	400	—		
Työpajan työkalujen korjaus ja kunnossapito	2,500	—		
Varastokorkoa ja palovakuutusmaksuja	4,000	—		
Työkoneiden poistoa ja korkoa	434	—		
	11,152	75		
$\frac{5}{6}$ tästä yksityisiä töitä varten (lopun kaupungin)	9,293	96		
Päivätöitä yksityisten töihin	39,089	31		
Tarveaineita yksityisten töihin	69,168	63		
Laskulanketteja, kirjoja, kustannuksia laskumääräin perimisestä	1,000	—		
Mahdollisia ilmaisia korjauksia varten varataan	1,000	—		
Saatavain korkoibin ja huomaamatta jääneihin menoihin . . .	2,060	10	121,612	—
Saldo puhdasta voittoa	—	—	29,500	—

Työpajan vuoden kuluessa toimittamain yksityisten johdonyhdistämisten luku on 68 seuraavan erittelyn mukaan:

Johtoaukon läpimitta:	20	25	30	40	50	75	100	mm.
	1	8	10	12	28	8	1	kpl.

Työpajan henkilökuntaan nähden on huomautettava että työnjohtaja V. Eriksson vuoden kuluessa erosi kesäkuun 1 p:nä ja tuli hänen sijalensa R. Sylvander.

Paitsi vakinaisesti palveluksessa olevaa henkilökuntaa (9 kpl.), joilla on kuukausipalkka vastaten koko vuodelta 25,896 markkaa 42 penniä, sekä urakoitsijain työntekijöitä, on vuoden kuluessa enintään 131, keskimäärin 94 ja vähintään 69 henkilöä ollut vesijohdon töissä ja on heidän yhteenlaskettu palkkansa 116,465 markkaa 90 penniä. Kymmentuntisen päivätyön keskikustannus tärkeimmissä ammateissa näkyy seuraavista tiedoista, joissa sulkumerkkien sisällä olevat luvut osottavat päivätöiden lukumäärän: mittarien ylitarkastaja (305) — 8,52, rakennusmestarit ja työnjohtajat (997) — 7,94, ajurit (1,004) — 7,48, muurarit (193) — 5,56, seppä (305) — 5,00, sorvarit (313) — 5,00, kirvesmiehet (466) — 4,80, mit-

Vesijohdon työväestö.

tarinlukijat (1,182) — 4,37, viilaaajat (1,856) — 4,46, putkenlaskijat (5,407) — 4,44, valurit (291) — 4,31, konttoriapulainen (305) — 4,26, apurit (13,716) — 3,16, yövahti (1,115) — 1,98, vedenmyyjät (1,035) — 2,26, puhdistajat (338) — 2,90, konttoripoika (314) — 2,12.

Kaikkiin vesijohtokonttorin toimesta suoritettuihin töihin meni seuraavat kustannukset:

Vesijohdon laajennukseen	<i>Smk.</i>	108,487: 51
Sen käyttöön, kunnossapitoon ja korjauksiin.	„	98,254: 82
Sijoitustöihin	„	112,957: 94
Yhteensä <i>Smk.</i>		319,700: 27

Nämät kustannukset jakaantuvat seuraavasti:

Palkkoja	<i>Smk.</i>	25,896: 42
Päivätöitä	„	115,051: 57
Urakka- ja tinkitöitä	„	19,746: 49
Rakennuskonttorin suorittamia töitä, laskun mukaan	„	26,930: —
Tarveaineita ja sekalaista	„	132,075: 79
Yhteensä <i>Smk.</i>		319,700: 27

Kustannus
m³:itä vettä.

Kustannus jokaisesta kuutiometristä vettä on:

Jos ainoastaan siivilöimiskustannukset otetaan lukuun	0,68 penniä
Jos tähän lisätään pumppuamiskustannukset	1,30 „
Jos tähän lisätään putkiverkon hoidon ja kunnossapidon kustannukset	2,08 „
Jos tähän lisätään vesijohtokonttorin kustannukset	3,08 „
Jos tähän lisätään vesimittarien kustannukset	3,65 „
Jos tähän lisätään muut käyttö- ja kunnossapitokustannuk- set (paitsi työpajan)	4,30 „
Jos tähän lisätään 5 % korko perustamispääomalle	12,70 „
Jos tähän lisätään 1 % poisto perustamispääomasta	14,38 „

Tulo m³:sta
vettä.

Tulo jokaisesta nostetusta kuutiometristä vettä näkyy seuraavista tiedoista:

Kertyneitä vesimaksuja	<i>Smk.</i>	453,246: 41
Tulo hevosaltaista	„	2,380: 60
Korotus vesimaksujen suorituksen myöhäs- tymistä	„	566: 17
Vesimittarien vuokra	„	— —
Yhteensä <i>Smk.</i>		456,193: 18
		25,204: —
		481,397: 18

joten keskitulo jokaiselta nostetulta kuutiometriltä vettä on 19,99 penniä. Tulot vedestä ja mittarein vuokrista olivat yhteensä 36,809 markkaa 6 penniä suuremmat kuin vuonna 1903 ja 39,797 markkaa 18 penniä suuremmat kuin 1904 vuoden tulo- ja menoarviossa otaksuttu määrä:

Kuluttajia oli vuoden lopussa 1,417 ja on niiden luku vuoden kulu-
essa lisäytynyt 24:llä. Vedenkäyttäjät
ja vedenkulutus.

Maksettavaksi pantu kulutus eri kaupunginosissa nousi seuraaviin määriin:

I kaupunginosa		162,238	kuut.m.
II	”	237,824	”
III	”	93,763	”
IV	”	239,653	”
V	”	137,381	”
VI	”	78,913	”
VII	”	158,681	”
VIII	”	67,389	”
IX	”	12,145	”
X	”	72,780	”
XI	”	85,022	”
XII	”	95,691	”
Jakamattomat maa-alueet.		187,136	”
		Yhteensä 1,628,616 kuut.m.	

Keskimäärin on jokaisesta myydystä kuutiometristä vettä kertynyt 28,01 penniä vesimaksuja ja 1,55 penniä mittarinvuokria, eli yhteensä 29,56 penniä.

Koska nostettu vesimäärä oli 2,408,029 ja myyty 1,628,616 kuutiometriä, on ero 779,413 kuutiometriä, joka 14,38 pennin yksikköhinnan mukaan vastaa 112,079 markan 59 pennin arvoa ja johon kuuluu vedenmenekki tulensammuttamiseen, yleisiin mukavuuksilaitoksiin, hevosaltaihin ja vapaakaivoihin, katujen ja istutusten kastelemiseen, sekä vuotanut ja mittareissa merkitsemättä jäänyt vesi.

Työpajan käyttö mukaan luettuna on vesijohdon bruttosäästö vuonna 1904 ollut 415,896 markkaa 42 penniä. Jos tähän lisätään yllämainittu
yhteensä 527,976 markkaa 1 penniin ja jos tästä vähennetään korkoa ja poistoa perustamis-
pääomasta (4,044,316: 47) ja juoksevasta ainesvarastosta (235,404: 01) sekä
kalustosta (53,376: 17) 6 % eli 259,985 markkaa 80 penniä, niin on jäännös Vesijohdon brut-
tosäästö.

267,990 markkaa 21 penniä, mikä, lukuunottamatta sen pääomaksi muutetun tappion korkoa, jolla vesijohtoa sen ensimmäisinä 6 à 7 toimintavuotena käytettiin, on 1904 vuoden puhdas voitto.

Vesimaksujen
alennuksia.

Vuoden kuluessa myönnetyt ohjesäännön mukaiset alennukset suu-
remmasta menekistä kuin 125 kuutiometristä vuosineljännekseltä sekä
yksityisten serviisijohdoista vuotaneesta vedestä nousevat yhteensä 35,338
markkaan 39 penniin.

Yksityisten joh-
tojen sulkemi-
nen.

Yksityisen serviisijohdon sulkemista siitä syystä että vedenkulutus-
maksuja tai korvaus työpajantöistä oli jätetty suorittamatta sattui 9 ker-
taa yhteensä 6,180 markan 86 pennin maksumäärästä. Vuoden lopussa
oli kumminkin 4 maksamatonta laskua, nousten yhteensä 1,009 markan
39 pennin määrään.

Vedenkorkeus Vantaan joessa 1904 oli, tulvakanteen verrattuna,
seuraava:

K u u k a u s i	Keskimäärin m.	Enintään m.	Vähintään m.
Tammikuu.	+ 0,15	+ 0,19	+ 0,13
Helmikuu	+ 0,13	+ 0,19	+ 0,10
Maaliskuu	+ 0,12	+ 0,21	+ 0,07
Huhtikuu	+ 0,74	+ 1,50	+ 0,09
Toukokuu	+ 0,69	+ 1,35	+ 0,23
Kesäkuu	+ 0,13	+ 0,20	+ 0,01
Heinäkuu	+ 0,19	+ 0,41	+ 0,06
Elokuu	+ 0,11	+ 0,28	+ 0,02
Syyskuu	+ 0,15	+ 0,25	+ 0,09
Lokakuu	+ 0,22	+ 0,47	+ 0,08
Marraskuu	+ 0,27	+ 0,62	+ 0,18
Joulukuu	+ 0,34	+ 0,89	+ 0,17
Koko vuonna	+ 0,27	+ 1,50	+ 0,01

Jäänlähtö alkoi huhtikuun 21 p:nä, jolloin vedenkorkeus joessa oli
1,27 m. yli tulvakannen.

b) *Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevia asioita.*

Kaikki tiedot kaupungin menoista ja tuloista vuonna 1904 sekä Kaupungin menot ja tulot. vertailu vahvistetun meno- ja tuloarvion ja todellisen tilinpäätöksen välillä ynnä selonteko kaupunginrahaston tilasta vuoden lopussa saadaan tätä varten laadituista, edempänä olevista taululiitteistä.

Hankkimalla eri lautakunnista, hallituksista ja konttoreista tietoja Kaupungin irtain kalusto. vuoden kuluessa tapahtuneista kaupungin irtaimen omaisuuden muutoksista, on tämän omaisuuden kalustokirjaa täydennetty ja esitetään yhteen-
veto mainitusta kirjasta etempänä taululiitteissä.

Niissä kaupunginrahaston katsastuksissa, jotka kunnallisasetuksen Kaupunginrahaston katsastukset. säännöksen mukaan on säädetyssä järjestyksessä toimitettu joka neljännes-
vuosi, samaten kuin niissä ylimääräisissä katsastuksissakin, jotka Raha-
toimikamarin vuonna 1878 tekemän päätöksen mukaan kaksi Rahatoimi-
kamarin jäsentä on toimittanut, ei ole ollut mitään syytä muistutuksiin.

Helmikuun 3 päivänä asianmukaisesti toimitetussa obligatsionien Obligatsionien arvonta. arvonnassa lankesivat seuraavat numerot lunastettaviksi ¹⁾:

Helsingin kaupungin 3 1/2 prosentin laina vuodelta 1898.

Sarja litt. B à 2,000 markkaa N:ot 47, 60, 125.
 „ „ C à 1,000 „ „ 189, 451, 538.
 „ „ D à 500 „ „ 46, 47, 58, 117, 169, 177, 220, 362, 413,
 425, 526, 579, 583, 614, 650, 738, 745,
 754, 786, 793, 819, 838, 862, 889,
 1,005, 1061, 1,170.

Helsingin kaupungin 4 prosentin laina vuodelta 1900.

Sarja litt. B à 2,000 markkaa N:ot 203, 286, 471.
 „ „ C à 1,000 „ „ 677, 747, 919, 998, 1,019, 1,166.
 „ „ D à 500 „ „ 1,281, 1,292, 1,390, 1,529, 1,989, 2,031,
 2,080, 2,259, 2,325.

Kesäkuun 20 päivänä toimitetussa obligatsionien arvonnassa lanke-
sivat seuraavat numerot lunastettaviksi ²⁾:

¹⁾ Rhkn pöytäk. 11 p. helmik. 13 §. — ²⁾ S:n s:n 23 p. kesäk. 5 §.

Helsingin kaupungin 4 prosentin laina vuodelta 1902

à 500 markkaa N:ot 14, 55, 70 211, 737, 925, 1,003, 1,250, 1,254, 1,639,
 1,761, 2,214, 2,301, 2,719, 2,779, 2,912, 2,931, 3,032,
 3,283, 3,474, 3,538, 3,614, 3,648, 3,739, 3,932, 3,947,
 4,349, 4,563, 4,567, 4,661, 4,783, 4,874, 5,419, 5,424,
 5,541, 5,579, 6,262, 6,424, 6,772, 7,025, 7,642, 7,819,
 8,366, 8,563, 8,635, 9,294, 9,350, 9,422, 9,765, 10,131,
 10,145, 10,448, 10,659, 10,713, 11,510, 11,614, 11,661,
 11,811, 11,952, 12,536, 12,798, 12,993, 13,032, 13,338,
 13,442, 13,490, 13,535, 13,574, 13,602, 13,747, 13,774,
 13,991, 14,212, 14,381, 14,585, 14,913, 14,999, 15,086,
 15,180, 15,214, 15,268, 15,883, 15,998.

Marraskuun 1 p:nä toimitetussa obligatsionien arvonnassa tulivat seuraavat N:ot lunastettaviksi ¹⁾):

Helsingin kaupungin 5 prosentin laina vuodelta 1876.

Sarja litt. A à 1,000 markkaa N:ot 24, 61, 67, 93, 219, 221, 256, 348, 376, 402.
 „ „ B à 500 „ „ 45, 234, 280, 425, 443, 476, 564, 588,
 605, 661, 662, 715, 777, 784, 787, 814,
 849, 880, 990, 1,062, 1,193, 1,219, 1,247,
 1,303, 1,343, 1,373, 1,386, 1,394, 1,425.
 „ „ C à 200 „ „ 65, 153, 221, 288, 292, 296, 335, 403,
 429, 450, 452, 545, 572, 624, 635, 709,
 723, 860, 864, 880, 921, 934, 1,047, 1,048,
 1,152, 1,207, 1,244.

Helsingin kaupungin 4 1/2 prosentin laina vuodelta 1882.

Sarja litt. A à 3,000 markkaa N:ot 13, 64, 99, 123, 146.
 „ „ B à 1,000 „ „ 107, 124, 132, 135, 148, 155, 218, 219,
 221, 294, 332, 335, 344, 360, 363, 413,
 440, 456, 503, 507, 535, 578, 607, 628,
 640, 662, 665, 689.
 „ „ C à 500 „ „ 51, 58, 66, 90, 95, 106, 107, 161, 164,
 196, 201, 232, 243, 287, 288, 306, 348,
 353, 356, 396, 460, 531, 589, 628, 651,
 682, 695, 700, 741, 752, 789.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 3 p. marrask. 29 §.

Helsingin kaupungin 4½ prosentin laina vuodelta 1892.

Sarja litt. A à 5,000 markkaa = 3,600 kruunua N:ot 298, 362.

„	„	B à 1,000	„	= 720	„	„	134, 227, 394, 404, 648, 752, 910, 1,203, 1,226.
„	„	C à 500	„	= 360	„	„	186, 362, 423, 491, 1,149, 1,155, 1,211, 1,276, 1,356, 1,387, 1,459, 1,634, 1,682, 1,870, 1,931.

Selonteoksi kaupungin tuloatuottavista oikeuksista otetaan tähän seuraava Liikennekonttorin antama kertomus toiminnastaan sekä liikenney. m. maksujen kannosta:

„1904 vuoden kuluessa on kanto lisääntynyt noin 6 % edellisen vuoden kannosta. Kaikkien kaupungille menevien maksujen kannettu määrä oli v. 1904 Smk 731,652: 23 ja on siten Smk 41,305: 89 suurempi kuin 1903 vuoden vastaava määrä ja Smk 77,152: 23 suurempi kuin 1904 vuoden tuloarviossa laskettu määrä. Yksityisiin tuloluokkiin nähden tulee tuulaakin osalle Smk:n 15,404: 60 eli 7,1 %, liikennemaksujen osalle Smk:n 26,003: 84 eli 5,6 % ja mittausmaksujen Smk:n 18: 64 lisäys, jota vastoin makasiinivuokrat ovat vähentyneet Smk 121: 19, vastaten 2,8 % 1903 vuoden vastaavasta määrästä.

Tulot.

Kaupungille menevät maksut Yleisessä Varastomakasiinissa tullissa käsitellyistä tavaroista, jotka maksut sisältyvät yllämainittuun määrään, nousivat vuodelta 1904 Smk:kaan 79,629: 52, siitä tuulaakia Smk 36,791: 04 ja liikennemaksuja Smk 42,838: 48 ja ovat ne vuoden kuluessa lisääntyneet 3,1 % verraten vuoteen 1903. Tullikäsitteley mainitussa makasiinissa alkoi kesäkuun 1 p:nä 1897 ja nousi siellä käsiteltyjen tavarain kanto seuraaviin määriin:

Yleinen varastomakasiini.

vuodelta 1897 yhteensä	Smk 11,226: 39
„ 1898	„ „ 34,694: 72
„ 1899	„ „ 63,062: 29
„ 1900	„ „ 71,724: 09
„ 1901	„ „ 66,439: 12
„ 1902	„ „ 63,001: 60
„ 1903	„ „ 77,187: 01
„ 1904	„ „ 79,629: 52

Mainittava on että kaikki sanottuun makasiiniin varastoonpannut tavarat, jotka tullittomasti lähetetään toiselle paikkakunnalle, ovat vapautetut kaupungille menevistä maksuista.

Kanto.

Kanto on edelleenkin tapahtunut tyydyttävällä tavalla; ainoastaan 1,6 % velotetusta määrästä on jätetty uloshaettavaksi.

1904 vuoden maksamattomasta määrästä, joka vuoden vaihteessa oli Smk 11,817:72 on suurin osa jo suoritettu.

Edellisten vuosien rästejä, joita ei vielä ole tileistä poistettu, oli vuoden vaihteessa jälellä vuosilta 1901—03 yhteensä Smk 438:16, joista mainittavia suorituksia ei enää ole odotettava.

Myötäliitetystä taulusta näkyy, miten maksunpano ja kanto on jakautunut tilintekovuoden eri kuukausille.

Ylöskannon
menot.

Kustannukset konttorin ylläpidosta, sen alaisen, pakkahuoneessa palvelevan henkilökunnan palkkaukset, mittaajain palkkiot, pakkahuoneen kaluston sekä konttorihuoneuston, pakkahuoneen ja kaikkien tullirakennuksessa yleisön käytettävään huoneustojen valaistuksen kustannukset nousivat vuonna 1904 Smk:kaan 43,588:87. Tähän määrään sisältyy 3 erää, yhteensä Smk 1,273:89, nimittäin suuremman vaa'an ja 5 makasiinikärryn hankkimiseen ja lisämääräraha pakkahuoneen hissilaitoksen koneenkäyttäjälle vuoden kuluessa pystytetyn uuden tavarahissin hoidosta, joita menoja ei voitu arvata 1904 vuoden menoarviota laadittaissa.

Viimemainituissa menosäännössä konttorin käytettäväksi asetettujen määrärahojen yli käytettiin:

1) määrärahan III 4 b. „Mittaajain palkkiota“ yli Smk 345:34. Tätä menoa vastaa kuitenkin tulosäännössä arvaamaton tulo otsakkeella „Mittausmaksu“, Smk 504:36, johtuen siitä että kussakin tapauksessa, jolloin mittaajain palkkio maksetaan, samalla myös mittausmaksu kannetaan;

2) määrärahan III 4 a. „Palkkoja“ yli Smk 147:50 ylimääräisten apulaisten palkkaamiseen, kun liikenteen kasvaessa oli tarpeen enemmän työvoimia; sekä

3) määrärahan XVI 4 „Valaistus“ yli, josta Smk 500:— oli konttorin käytettävänä valaistuksen kustantamiseksi tullirakennuksen eri huoneustoihin; tämän yli on käytetty Smk 293:16, johtuen osaksi siitä että valaistuslaitteet järjestettiin sopimattomasti, nimittäin siten että sähkölamppu suuressa etehisessä sijaitsevassa, yleisön käytettäväksi luovutetussa mukavuuslaitoksessa turhaan oli jätetty palamaan, vaikka siinä oli sulkulaitos, mikä seikka havaittiin vasta vuoden lopulla. Sittenkun sikäläinen

valaistus on järjestetty tarkastuslukolla, on odottamattoman suuressa määrin voitu säästää sähkövoimaa. Suuri valaistuskustannus aiheutui myös osittain lisääntyneestä valaistuksen tarpeesta pakkahuonesuojuksissa.

Muutamista määrärahoista on jäänyt pienempiä säästöjä, yhteensä Smk 81: 02.

Aiheutuen kasvaneesta tavaravaihdosta on konttorin työ vuoden kuluessa vahvasti lisääntynyt. Siten on ilmoituskirjain luku, joiden perusteella kaupungille menevään maksujen veloitus toimitetaan, lisääntynyt noin 12 % ja oli vuodelta 1904 60,509 kpl., josta 11,126 kpl. postissa tulevista tavaroista. Kunkin posti-ilmoituskirjan velotusmäärä oli keskimäärin Smk 1:43, jota vastoin muiden ilmoituskirjain keskimäärä oli Smk 14:40. Postissa tulevista tavaroista suoritettavain maksujen yhteenlaskettu määrä oli noin 16,000 markkaa. Kun posti-ilmoituskirjain luku oli noin 18 % ilmoituskirjain koko luvusta, oli näissä ilmoituskirjoissa kaupungille velotettu rahamäärä yhteensä ainoastaan noin 2,2 % koko tulosta. Suurimmalta osalta posti-ilmoituskirjoja nousi velotettu määrä tuulaakia ja liikennemaksuja alle 50 pennin kultakin ilmoituskirjalta, mutta toiselta puolen ei ole jätettävä huomioonottamatta, että postissa myös tulee kauppatavaroita, joista kaupungille menevät maksut nousevat verrattain suuriin määriin ja että sellainen tuonti lisääntyy vuosi vuodelta, johtuen tämä muutamia vuosia sitten myönnetystä postimaksun alennuksesta paketeilta, jotka painavat korkeintaan 5 kg.“

Ylämaankaupungeissa kannetusta Helsingin kaupungille tulevasta tuulaakista kertyi yhteensä 7,644 markkaa 61 penniä eli 355 markkaa 39 penniä vähemmän kuin vuoden tulosaännössä oli laskettu.

Satamakonttorissa maksettavaksi pantujen maksujen määrästä annetaan tieto etempänä olevissa taululiitteissä. Tässä mainittakoon ainoastaan seuraavaa:

Vuoden kannosta, joka 40 ja 60 prosentin vähennyksellä kaupungissa säännöllisesti käyvistä höyrylaivoista, on 225,817 markkaa 78 penniä, on tullut Satamakapteenille 4 % 8,895 markkaa 54 penniä sekä Satamakirjurille 0,5 % eli 1,223 markkaa 89 penniä.

Voimassa olevan 10 p:nä huhtikuuta 1888 annetun Helsingin kaupungin liikennetaksan mukaan, joka säättää että Satamakonttoriin on otettava määrätty luku valantehneita parmaajia, jotka toimittamastaan mitta-uksesta itse saavat kantaa heille tulevan palkkion, oli vuoden kuluessa Konttorin palveluksessa yksi vanhin ja ja viisitoista parmaajaa ja kahdeksi viimeiseksi kuukaudeksi sen lisäksi viisi parmaajaa ja oli heidän

Tuulaaki ylämaankaupunkeihin menneistä tavaroista.

Satamakonttorin kanto.

Satamakapteenille ja Satamakirjurille tuleva kantoprosentti.

Parmaajat, pakkaajat ja runsi-miehet.

toimintansa sellainen että vanhin ja viisitoista parmaajaa olivat mitanneet 46,411 syltä 30 pennin keskihinnasta, mikä tekee Smk 13,923: 30, joka jaettuna 16 miehen kesken tekee Smk 870: 21 kullekin, sekä viisi äskentettyä mitanneet 2,877 syltä, joka saman keskihinnan, 30 pennin, mukaan tekee Smk 863: 10, jaettuna viidelle keskimäärin Smk 172: 62 kullekin.

Pakkausta ja runsausta varten oli Satamakonttorissa kaksi henkilöä, joiden oli velvollisuus muun muassa tarvittaessa toimittaa näitä töitä; vuoden kuluessa runsattiin 516 tynnyriä tervaa, mikä 15 pennin mukaan tynnyriltä teki Smk 77: 40 eli kahdelle jaettuna Smk 38: 70.

Kansakoulujen
korjausmäärä-
rahat.

Käsitellessään Kansakoulujohtokunnan menoarvioehdotusta vuodelle 1905 oli Rahatoimikamari havainnut hankalaksi laskea sitä määrää, joksi arviomääräraha „kansakoulujen talojen ja huoneustojen kunnossapitoa ja korjausta varten“, oli merkittävä, koska ei oltu laadittu mitään korjaus-ehdotusta. Rahatoimikonttori oli myös Kamarille ilmoittanut että viimekuluneen neljännestitilin mukaan kansakoulujen kontto rakennusten ylläpidosta sangen tuntuvasti kohosi vuosimäärärahaa suuremmaksi, sekä ehdottanut ¹⁾ että kustannus siitä osasta kansakouluhuoneustojen korjausta, jonka Rakennuskonttori toimitti ilman kansakoulujen taloudenhoitajan välitystä, vastedes suoritettaisiin määrärahasta kaupungin talojen „erinäisiä korjauksia varten“. Kuultuna asiasta epäsi Rakennuskonttori tämän ehdotuksen, ja esitti että puheenalaisen korjausmäärärahan myöntäminen vastedes tehtäisiin riippuvaksi vuosittain tehdyistä, yksityiskohtaisista ehdotuksista ja kustannuslaskelmista, jotka kansakoulujohtokunnan oli Rahatoimikamarille jätettävä, ja jotka laskelmat, mikäli ne koskivat töitä, joita Rakennuskonttorin oli suoritettava, oli laadittava konttorin avustuksella. Tämän Rakennuskonttorin lausunnon hyväksyi ²⁾ Rahatoimikamari täydellisesti ja kehoitettiin Kansakoulujohtokuntaa vastedes teettämään korjaus-ehdotuksia perusteeksi pantavaksi kyseessä olevaa menoarviota laadittaissa.

Korvaus kau-
pungin työssä
saadusta ruu-
miinvammasta.

Rahatoimikamarilta oli työmies David Knuutinen anonut ³⁾ lainmääräämää vahingonkorvausta tapaturmaisesti kaupungin työssä saamaansa ruumiinvammasta. Sittenkun Rakennuskonttori asiasta hankitun selvityksen nojalla oli puoltanut anomukseen suostumista ja joulukuun 5 p:nä 1895 annetun lain mukaisesti, koskeva työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohdanneesta ruumiinvammasta, oli laskenut vuotuisen

¹⁾ Rhkn pöytäk. 10 p. marrask. 19 §. — ²⁾ S:n 5:n 17 p. marrask. 24 §. — S:n 13 p. syysk. 20 §.

korvaussumman 43 markaksi 20 penniksi, päätti ¹⁾ Rahatoimikamari, sellaisista asioista saamansa valtuuden ²⁾ nojalla, myöntää Knuutiselle, hänelle tuotetun työkyvyn vähennyksen takia, vuotuista vahingonkorvausta 43 markkaa 20 penniä, mikä oli suoritettava elokuun 4 p:stä 1904 lähtien.

Kaupungin omistaman Vanhankaupungin tullijauhomyllyn vuokraaja, Korvaus lakka- mylläri K. F. Skogster oli Rahatoimikamarilta anonut yhteensä 142 mar- utetusta myllyn- kan 50 pennin korvausta osittain siitä ajasta, jolloin yksi myllyn turbi- käytöstä. neista oli ollut korjattavana, osittain niistä päivistä, jolloin myllyn käyttö oli ollut keskeytettynä vesiräanneissä olevan jääsohjon takia. Rakennus- konttorin huomautettua, että korvausvaatimuksella oli tukea Skogsterin kanssa tehdystä välikirjasta ja ehdotettua että meno suoritettaisiin meno- sääntöön merkitystä määrärahasta mainittua korjausta varten, määräsi ³⁾ Rahatoimikamari mylläri Skogsterille maksettavaksi vaaditun summan.

Axel Fredrik Laurellin stipendirahastosta käytettävänä oleva korko Laurellin sti- 96 markkaa jaettiin ⁴⁾ tältä vuodelta täkäläisten suomalaisen ja ruotsa- pendirahasto. laisen normaalilyseon kesken.

c) *Erinäisiä muita Rahatoimikamarin käsittelemiä asioita.*

Luetteloa kaupungin kiinteästä omaisuudesta täydennettiin vuoden Kiinteistökirjan kuluessa merkitsemällä kaupungin kiinteistökirjoihin kaikki muutokset, täydennys. joita vuoden varrella oli kiinteistöjen käyttämisessä sattunut.

Kaupungin vakuusasiakirjat tarkastettiin kaksi kertaa vuoden kulu- Vakuusasiakir- essa ja sattuvissa tapauksissa ryhdyttiin tarpeellisiin toimenpiteihin kau- jain tarkastus. pungin oikeuden säilyttämiseksi.

Paitsi niissä tapauksissa jolloin Rahatoimikamari asianomaisten viran- Kaupungin oi- omaisten vaatimuksesta antoi ainoastaan selityksen, valvottiin Kamarin kuden valvo- toimesta kaupungin puhevaltaa tuomioistuimessa niissä asioissa, missä käynneissä, kon- minen oikeuden- kurseissa, tak- kausseissa, tak- soitus-asioissa y. m.

Kaikkiaan 50 tapauksessa hankki Rahatoimikamari kiinnityksen Hankittuja ja tontteihin ja rakennuksiin, nimittäin 19 tapauksessa tehdyistä vuokra- uudistettuja kiinnityksiä.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 13 p. lokak. 29 §. — ²⁾ Katso 1902 v. kert. siv. 106. — ³⁾ Rhkn pöytäk. 4 p. helmik. 11 §. — ⁴⁾ S:n s:n 31 p. maalisk. 24 §.

sopimuksista ja 31 tapauksessa myytyjen tonttien kauppahintaa vastavista velkakirjoista.

Hyväksyttyjä
takaussitou-
muksia.

Vuoden kuluessa hyväksyi Rahatoimikamari 51 takaussitoumusta tehdyistä vuokrasopimuksista, 1 hankinnasta ja 11 myytyjen tonttien kauppahinnan suorittamisesta.

Hyväksyttyjä
rakennuspiir-
tuksia.

Kaikkiaan 35 tapauksessa hyväksyi Rahatoimikamari jätettyjä piirustuksia kaupungin vuokramaille tehtäviksi rakennuksiksi tahi entisten muutoksiksi, nimittäin 1 rakennusyritykseen Leppäsuon alueella, 1 Arabian alueella, 3 Kalliossa, 2 Siltasaarella, 4 Eläintarhanhuvilain alueella, 1 Hanaholmalla, 5 Humlebergissä, 1 Pikku Pässillä, 1 Malmilla, 7 Meilansissa, 1 Roosanhuvilan alueella, 1 Rönnskärissä, 1 Hietaniemellä, 1 Isolla Pässillä, 1 Sumparn-saarella, 1 Suruttoman alueella, 1 Eteläisellä Blekholmalla, 1 Tallbakkassa sekä 1 Åsissa.

Lupa yksityis-
ten vesijohtojen
asettamiseen
vesijohtoverkon
yhteyteen.

Tehdyistä pyynnöstä ja Vesijohtokonttorin puoltavan lausunnon mukaisesti myönsi ¹⁾ Rahatoimikamari Vesijohtoliike Osakeyhtiölle sekä Porin Konepajaosakeyhtiölle luvan Helsingin kaupungissa toimittaa vesijohto- ja viemäriputkien sijoituksia kaupungin vesijohto- ja lokaviemäriverkon yhteyteen, ollen yhtiöt velvolliset noudattamaan voimassaolevaa vesijohdon ohjesääntöä ja taksaa.

Keskeytyksiä
raitiotieliiken-
teessä.

Sittenkun Raitiotie- ja Omnibus-osakeyhtiö oli Rahatoimikamarille ilmoittanut, että yhtiö sen liikennehenkilökunnan tekemän lakon johdosta oli ollut pakotettu lakkauttamaan raitiotieliikenteen ja että keskeytys oli kestänyt 29 päivää, ²⁾ oli nostettu kysymys siitä oliko yhtiön vuonna 1889 kaupungin ja yhtiön välillä tehdyn myönnytysvälikirjan 6 §:n mukaisesti mainitusta keskeytyksestä maksettava sakkoa kaupunginrahastoon. Hankittuaan asiassa selvitystä havaitsi Rahatoimikamari, ettei yhtiölle voitu panna viaksi mitään toimenpidettä, joka olisi ollut pätevä syy henkilökunnan tekemään lakkoon. Ja kun Rahatoimikamari oli sitä mieltä että lakkoa näin ollen oli pidettävä säädetyistä sakosta vapauttamisen aiheena, päätti ³⁾ Kamari olla määräämättä yhtiölle mitään kaupungin rahastoon suoritettavaa sakkoa puheenalaisesta raitiotieliikenteen keskeyttämisestä.

Toimitettuja
katselmuksia.

Paitsi erityisiä katselmuksia ehdotuksen tekemistä varten tilojen vuokralle antamisesta ja varastopaikkain, kivenlouhimojen y. m. tilapäi-

¹⁾ Rhkn pöytäk. 28 p. huhtik. 16 § ja heinäk. 7 p. 20 §. — ²⁾ Katso yllä siv. I. 116.

³⁾ Rhkn pöytäk. 19 p. toukok. 18 §.

sestä vuokraamisesta määräsi ⁴⁾ Rahatoimikamari pidettäväksi n. s. kolmi-vuotiskatselmuksia seuraavilla tiloilla, nimittäin: Kuusisaari, Tervasaari, Honholma, Hanaholma, Hylkysaari, Blekholman kari, Uunisaari, Sirpale-saari, Hernesaari, palstat N:ot 1 ja 2 Busholmalla, Hietasaari, Pikku Pässi, Iso Pässi, Itäinen Rönnskär, läntinen osa Läntistä Rönnskäriä, palstat N:ot 1—6 Läntisellä Rönnskärillä, palstat N:ot 2, 3, 4, 6 ja 9 Vallilassa; petroleumin varastopaikka Sörnäisissä; maa-alue litt. A. Sörnäisissä ja Suuri Verkkosaari; maa-alue litt. B. Sörnäisissä ja Pieni Verkkosaari; tontit N:ot 4 ja 6 Sörnäisten Rantatien varrella; N:ot 1, 3, 5 ja 9 Söder-vikinkadun varrella; N:ot 2, 4, 6 ja 8 Sibyllankadun varrella; N:ot 2 ja 10 Vilhonvuorenkadun ja Hörneberginkadun varrella; palstat Litt. B. C. D. ja E. Hörnebergissä, asuntohuvilat N:ot 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 12, 20, 22, 23 ja 24 sekä 25 ja 26 Meilansissa; työväenasunnot Ruoholahdenkadun varrella, Lugnet-huvilassa ja Kampilla; Barkoffin tonttipaikka samalla paikalla; Grönlundin pelto Sandnäsissä; Lindforsin tonttipaikka samassa paikassa; Hietaniemen asuntotontit; tehdastontit N:ot 1, 2 ja 3 samassa paikassa; Teurastuslaitoksen alue samassa paikassa; Cronvallin tehdas-tontti Fjelldalissa; Laivatokan alue palsta N:o 3 Brogårdissa; Pikku Silta-saari; Eläintarhan huvilat N:ot 9, 10, 11, 12 ja 14; Hesperian tehdas-tontti; huvilat Valo ja Nygård; huvilapalstat N:ot 1—9, 14—16 ja 22—24 Humlebergissä; Kinnekullen huvila; Forsbyn ja Grejuksen tilat; tilat Träsk, Guntähti ja Bakkas; huvilapalstat litt. B:1 ja B:2 Kottbyssä; asuntotontit N:ot 1, 5, 9, 11, 13, 15 ja 31 toisen linjan varrella; N:ot 1—17, 19, 25, 27, 29, 31 ja 33 kolmannen linjan varrella; N:ot 5, 6, 17, 18 ja 20 neljännen linjan varrella; N:ot 12—16 viidennen linjan varrella; N:ot 3, 9 ja 15 Itä-Viertotien varrella; sekä asuntotontti N:o 19 Alppi-kadun varrella. Edelleen määrättiin ²⁾ lähtökatselmus pidettäväksi seu-raavilla tiloilla: Bergan tila, apteekintontti samalla paikalla, Toivon tila; n. s. Töölön tiilitehtaan paikka; varastopaikat N:ot 1—6 Södervikissä; kauppias J. A. Janssonin varastopaikka Södervikissä; sekä palstat N:ot 4:a ja 4:b Mustikkamaalla.

Rahatoimikamariin kuuluivat tänä vuonna Ylitirehtööri Alexis Gri-
penberg (puheenjohtaja), hovineuvos C. Nummelin (varapuheenjohtaja),
protokollasihteeri A. Aminoff, Ratatirehtöörinapulainen Th. Frosterus,
insinööri A. Engström ja talonomistaja K. R. Åström. Varajäseniä olivat:
Arkkitehti V. Aspelin, konsuli K. Stockmann ja nimituomari E. Indrenius.

Rahatoimikama-
rin jäsenet.

¹⁾ Rhkn pöytäk. 23 p. kesäk. 26—30 §§. — ²⁾ S:n s:n 23 p. kesäk. 24 ja 25 §§.

Rahatoimikamarin kokoukset, asiain luku
y. m.

Rahatoimikamarilla oli vuoden kuluessa 63 kokousta, joista 52 vakinaista ja 11 ylimääräistä. Niissä käsiteltiin 1,538 diarioihin merkittyä asiaa, joista 155 oli edellisestä vuodesta ratkasemattomia ja 1,383 uusia. Näistä saatettiin loppuun 1,341 ja 197 jäi toimenpiteen varaan. Maksu-määräyksiä annettiin 3,412. Pykälää oli Rahatoimikamarin pöytäkirjoissa 1,931 ja kirjeiden luku oli 304.
